

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Н. КАРАЗИНА

На правах рукопису

Бервено Оксана Володимирівна

УДК 33.05:316.728+005.6

**ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЯК ФАКТОР
НАЦІОНАЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ**

08.00.03 – економіка та управління національним господарством

Дисертація

на здобуття наукового ступеня

доктора економічних наук

*Примірюючи дисертації
ідентичний за змістом з іншими
примірюваннями, що були
подані до спеціалізованої
вченої ради D 64.820.05*

Науковий консультант:

Яременко Олег Леонідович

доктор економічних наук, професор

*Прем'єр секретар
спеціалізованої вченої ради
D 64.820.05*

Григорівна І.В.

Харків – 2016

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМНОЇ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ УПРАВЛІННЯ	16
1.1. Сутність, функції та роль якості життя в економічному розвитку	16
1.2. Генезис наукових уявлень про якість життя та споріднені категорії	45
1.3. Держава в системі управління національною якістю життя	62
Висновки по розділу 1	81
РОЗДІЛ 2 МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЯК ФАКТОРА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	84
2.1. Систематизація теоретичних підходів дослідження соціально-економічного розвитку	84
2.2. Суперечливо-поліваріативна єдність людського розвитку та якості життя	104
2.3. Методологічні підстави дослідження якості життя в постнекласичній науці	119
2.4. Протиріччя і тенденції інституціоналізації якості життя	135
Висновки по розділу 2	151
РОЗДІЛ 3 ЯКІСТЬ ЖИТТЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ	154
3.1. Формування потенціалу стійкості якості життя як чинника розвитку	154
3.2. Управління соціально-трудовими відносинами в системі трудового життя	175
3.3. Вплив освітніх компонентів якості життя на національний економічний розвиток	204
Висновки по розділу 3	219
РОЗДІЛ 4 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЖИТТЯ	221
4.1. Комплексні показники якості життя як стратегічні орієнтири розвитку	221
4.2. Архітектоніка якості життя як базис гармонійного національного економічного розвитку	240

4.3. Ціннісні підвалини вдосконалення якості життя в системі забезпечення національної економічної безпеки	260
Висновки по розділу 4	272
РОЗДІЛ 5 СТРУКТУРНІ ПРИОРИТЕТИ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ	275
5.1. Транспортна система як каталізатор національного економічного розвитку	275
5.2. Національна транспортна логістична система в кваліметрії якості життя	293
5.3. Регіональна складова національної економічної політики: моніторинг показників якості життя по регіонах	307
5.4. Інноваційні зрушення як фактор підвищення конкурентоспроможності національної економіки і вдосконалення якості життя	319
Висновки по розділу 5	336
РОЗДІЛ 6 ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	339
6.1. Моніторинг якості життя населення та організаційний механізм використання його результатів	339
6.2. Політика доходів населення: зона соціальної відповідальності держави та бізнесу	356
6.3. Управління національною продуктивністю та якістю життя населення України	370
Висновки по розділу 6	385
ВИСНОВКИ	387
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	393
ДОДАТКИ	440

ВСТУП

Актуальність теми. Сучасна економічна реальність викликає об'єктивну необхідність переходу до нової моделі розвитку, який би створював умови для підвищення якості життя та реалізації людського потенціалу. За цих умов потрібна модифікація наукових підходів до цілепокладання, організаційного та інструментального забезпечення розробки та реалізації відповідної економічної політики. Держава задає контури стратегічних рішень щодо модернізації економіки, її якісного оновлення та забезпечення умов підвищення якості життя.

Трансформаційні процеси в Україні останніх десятиріч свідчать про несформованість дієвих інструментів реалізації економічної стратегії держави та її відірваність від інтересів основних суб'єктів господарювання (стратегічні програми різних рівнів не були реалізовані належним чином). В останні роки країна зіткнулась з новими викликами: економічним спадом, макроекономічною розбалансованістю, втратою цілісності, та інклюзивності розвитку. Посткризове відновлення економіки і реконсолідація суспільства актуалізують необхідність модифікації механізмів та структури економічного зростання, перш за все за рахунок його відтворювальних факторів (знань, інновацій), носієм яких є людина.

Вихідною умовою ефективності розробки та реалізації заходів поліпшення якості життя населення є визнання її не тільки результатом, але й фактором національного економічного розвитку. Врахування їх системних взаємообумовлених зв'язків дозволяє одночасно забезпечувати позитивні ефекти в національному економічному розвитку та національній якості життя. Гідна якість життя населення стає необхідною вимогою національної безпеки та конкурентоспроможності економіки, тому є предметом особливої уваги науковців й управлінців.

Представники багатьох наук давно і плідно досліджують дану проблематику. Серед дослідників, які започаткували системний аналіз якості життя та її концептуальне оформлення, слід виділити: С. Балдвіна, Дж. Бонолі, Дж. Гелбрейта, К. Ерроу, А. Кемпбела, В. Парето, А. Пігу, П. Рестроджі, А. Сея, Дж. Фишера та ін. Теоретико-методологічний базис дисертаційного дослідження ґрунтується на наукових поглядах

щодо факторів національного економічного розвитку, його суспільного спрямування та впливу на якісні параметри життєдіяльності населення таких вчених як: С. Айвазян, І. Бестужева-Лада, В. Бобков, О. Вільямсон, А. Гриценко, В. Дикань, Л. Ємельяненко, Г. Зараковський, Е. Засаденець, Е. Лібанова, П. Кругман, О. Новікова, Д. Норт, Я. Остафійчук, Ю. Петруня, А. Сен, Дж. Стиглиц, В. Тарасевич, Є. Фархутдинова, О. Яременко та ін. Аналіз системних зв'язків добробуту населення та ефективності функціонування соціально-трудої сфери представлено в роботах Г. Башняніна, О. Ватаманюка, Б. Герасимова, П. Єщенко, О. Зонової, І. Каленюк, М. Кіма, А. Колота, В. Компанієць, Е. Лібанової, І. Малого, В. Мандибури, В. Осецького, А. Ревенко, С. Тютюнникової та ін. Окремим аспектам якості життя у взаємозв'язку з розвитком сфери освіти і накопиченням людського потенціалу присвячено роботи В. Антонюк, О. Амоши, В. Базилевича, Є. Балацького, І. Гнідібенко, Н. Гражевської, О. Грішнової, В. Дикань, Г. Задорожного, М. Кизима, М. Кольчугіної, Я. Остафійчука, В. Скуратівського, В. Трошинського, Л. Федулової, М. Хохлова та ін. Соціальні та духовні чинники формування якості життя розглянуто в роботах В. Броницької, А. Возмитель, І. Гундарова, Е. Діннера, С. Кондрашенкової, А. Павлова, В. Третяк, Т. Юдиної та ін. Питання управління якістю життя досліджені в роботах В. Бодрова, З. Биктимірової, Б. Герасимова, О. Глушакової, В. Дикань, Л. Ємельяненко, О. Ковиневої, Е. Лібанової, В. Михайлова, Я. Остафійчука, Є. Фархутдинової та ін. Об'єктивні методики оцінки якості життя розробляються такими відомими і авторитетними організаціями як: «Організація об'єднаних націй», «Комісія ЮНЕСКО з народонаселення і якості життя» та іншими міжнародними та національними дослідницькими організаціями, зокрема Інститутом демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, а також окремими дослідниками: С. Айвазяном, В. Бобковим, В. Бушуєвим, О. Гладуном, В. Голубєвим, М. Кизимом, Е. Лібановою, А. Сенном, А. Тарко та ін.

Висновки багатьох дослідників збігаються в констатації змін у цілях соціально-економічного розвитку в сторону його підпорядкованості якості життя. При цьому дослідження переважно обмежуються наданням загальних практичних рекомендацій щодо розвитку тих, чи інших сфер, пошуком структурних складових і можливості ін-

теграційної методики її вимірювання. Залишаються недостатньо досліджуваними проблеми зворотного впливу якості життя, якості трудових ресурсів на економічний розвиток. Саме якість людського капіталу, рівня освіченості людини, як похідних від якості життя, ведуть до зростання віддачі виробничої функції. У такій ситуації економічний розвиток стає результатом використання більш якісних факторів та джерел підвищення якості життя. Усе зазначене і визначає актуальність теми дослідження, його логіку та структуру.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційну роботу виконано відповідно до планових тем науково-дослідних робіт кафедри економічної теорії та економічних методів управління Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна: «Соціальна економіка як визначальний пріоритет ринкового реформування в Україні» (номер державної реєстрації 0103U004258), особисто дисертантом в якості відповідального виконавця теоретично обґрунтовано взаємозв'язок і взаємообумовленість соціальних й економічних факторів розвитку та пріоритетність якісних характеристик людських ресурсів як рушійної сили розвитку; «Взаємодія фінансового і реального сектора економіки в умовах глобалізації» (номер державної реєстрації 0110U000588), особисто дисертантом обґрунтовані механізми впливу фінансового та реального сектора економіки на якість життя з розкриттям механізмів зворотних зв'язків, що обумовлює їх комплементарну роль в сучасному розвитку. Положення та висновки дисертаційного дослідження знайшли своє застосування при виконанні планової теми науково-дослідних робіт кафедри менеджменту Харківського торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету «Сучасні проблеми управління змінами на підприємстві в системі кластерів регіону» (номер державної реєстрації 0114U001767), особисто здобувачем було обґрунтовано основні механізми управління інноваційним розвитком регіону, використання інноваційних кластерів в забезпеченні якості життя та реалізації потенціалу регіону.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційного дослідження є розробка теоретичних підходів до виявлення сутності якості життя, методичних основ і закономірностей її формування та практичних рекомендацій щодо реалізації якості життя на-

селення як фактору економічного розвитку в національній стратегії соціально-економічного розвитку. Для досягнення мети дослідження було поставлено низку теоретичних і практичних завдань:

- виявити соціально-економічний зміст категорії «якість життя», її основні компоненти та рівні формування в контексті економічного розвитку;
- узагальнити провідні впливи якості життя на спрямування розвитку людини, соціальних груп, держави та суспільства та кількісно-якісні характеристики оцінки цього впливу;
- з'ясувати механізми взаємодії структурних елементів якості життя та їх впливу на параметри національного економічного розвитку;
- розкрити вплив людського чинника на потенційні можливості якості життя як фактору національного економічного розвитку;
- обґрунтувати роль якості життя в забезпеченні динаміки інституційних змін національного господарства;
- проаналізувати інституційне середовище якості життя в Україні;
- обґрунтувати концепцію якості життя як критерію ефективності державного управління національним економічним розвитком;
- виявити напрями удосконалення методики вимірювання якості життя для застосування її результатів в управлінні національним економічним розвитком;
- розкрити взаємозв'язок якості життя та національної продуктивності;
- обґрунтувати вплив якості життя на інноваційне спрямування національного економічного розвитку та забезпечення його результатів;
- провести структурний аналіз та класифікацію чинників, що одночасно забезпечують національний економічний розвиток і підвищення якості життя;
- проаналізувати причини і наслідки відхилень та викривлень якості життя в національному господарстві;
- розкрити механізми вбудовування стратегій якості життя в національну стратегію соціально-економічного розвитку;
- визначити комплекс застосування позитивних властивостей якості життя в забезпеченні ефективності прийняття управлінських рішень;

- розробити модель управління національним економічним розвитком з використанням механізмів прямих і зворотних зв'язків з якістю життя.

Об'єкт дослідження - система соціально-економічних та організаційних відносин з формування якості життя населення країни.

Предмет дослідження - теоретико-методологічні та практичні основи, закономірності, принципи, підстави, тенденції та протиріччя формування й організаційного розвитку якості життя як фактору економічного розвитку.

Методи дослідження. Отримані результати дослідження базуються на використанні сукупності методів дослідження економічної науки: аналізу та синтезу, індукції та дедукції (для виявлення сутності та структуризації елементів якості життя), єдності історичного і логічного, наукової абстракції, теоретичних узагальнень (для виявлення закономірностей і тенденцій розвитку якості життя), системному і функціональному методах (для виявлення механізмів формування якості життя, її внутрішніх і зовнішніх функцій); а також прикладних методах: порівняння і угруповань (для визначення провідних індикаторів якості життя), статистичного аналізу (для виявлення закономірностей і оцінки поточного стану якості життя), методах економіко-математичного моделювання (для вимірювання, порівняння й прогнозування динамічних змін показників якості життя). В роботі також використовувалися: діалектичний метод (для розкриття основних протиріч якості життя, інтегральних ефектів комплементарної взаємодії якості життя та національного економічного розвитку), інституційний підхід (для аналізу соціально-економічного середовища та архітекtonіки якості життя) і постнекласична методологія (для аналізу процесів самоорганізації якості життя й її взаємозв'язку з людським розвитком).

Інформаційно-фактологічну базу дослідження становлять законодавчі та нормативні акти України та міжнародні нормативно-правові документи, монографії та наукові статті провідних фахівців, вітчизняні та міжнародні періодичні видання, статистичні матеріали, що публікуються вітчизняними та міжнародними статистичними та науково-дослідними організаціями.

Наукова новизна результатів дослідження, отриманих особисто здобувачем, полягає в наступному:

вперше:

- розроблено теоретичну модель управління національним економічним розвитком (НЕР) на основі вдосконалення якості життя (як мегамережевої структури управління НЕР), що включає три основні блоки: блок точечного розвитку, що забезпечує на основі інноваційних господарських практик формування локальних точок зростання якості життя; блок вирівнювання, що забезпечує поширення нових системоутворюючих елементів якості життя на все середовище національної економіки за рахунок мережевих ефектів; блок закріплення перспективних господарських практик, що забезпечує їх укорінення в національну господарську культуру. Обґрунтовано висновок, що якість життя завдяки своїм ціннісно-фундаментальним підставам може грати роль фактора автокатолітичних процесів національного саморозвитку (розвиток породжує розвиток), коли зростання якості життя формує середовище свого розширеного відтворення. Виявлений ризик ефекту нереалізованої якості життя, що породжує деградацію соціально-економічної системи як негативний спосіб відновлення рівноваги між соціальними запитами та економічними можливостями суспільства;

- обґрунтовано, що якість життя як фактор економічного розвитку має внутрішній системний потенціал, заснований на взаємодії детермінованих (обумовлених національною продуктивністю та інституційною структурою економіки) і спонтанних елементів (обумовлених дією чинників невизначеності функціонування і розвитку господарських систем), який забезпечує соціально-економічну стійкість, стабільність і варіативність як на коротких (за рахунок детермінованих елементів), так і на довгих інтервалах (за рахунок використання спонтанності та невизначеності розвитку як передумов інновацій). Забезпечення балансу детермінованих і спонтанних елементів одночасно звужує альтернативні варіанти розвитку і розширює перспективи (реалізація потенціалу здібностей), утворюючи коридор позитивної свободи. Суперечлива роль обмежувальних інститутів в системі формування й управління якістю життя визначається, з одного боку, стримуючою функцією заборон, що знижують невизначеність і підвищують безпеку людської життєдіяльності, а з іншого боку, обмеженням економічної свободи, перенесенням центру відповідальності з суб'єкта на інститути, що обмежує можливості реагування системи на нові виклики;

- розроблено інституційно-функціональну концепцію управління якістю життя як внутрішнім критеріальним елементом ефективності економіки, яка заснована на забезпеченні сполученої міжсистемної і внутрісистемної взаємодії інституційних чинників вдосконалення людських (суб'єктних) здібностей й економічного потенціалу їх реалізації як комплементарної єдності. Обґрунтована провідна роль в ній інститутів розвитку національної якості життя як ціннісно-орієнтованих нормативних комплексів, що характеризуються високим потенціалом інституційного вбудовування та адаптаційно-адаптивними властивостями як важливими елементами інституційного конструювання цілісних систем, базовою функцією яких є структурування процесу гуманізації національного економічного розвитку в умовах прискореного розширення варіантного поля еволюції господарських систем;

- обґрунтовано роль якості життя як фактора інституційної динаміки, що впливає на інституційні механізми модернізації національного господарства шляхом збагачення його ціннісних підстав, позитивного ускладнення соціально-економічних інститутів за рахунок привнесення в них елементів, що відбивають якість життя, формування додаткових трансмісійних каналів взаємодії соціальних і економічних підсистем суспільства шляхом забезпечення комплементарної єдності соціальної та економічної політики держави;

удосконалені:

- уявлення про якість життя як чинник національних управлінських рішень, що грає роль критерію гармонізації динаміки найважливіших елементів соціально-економічної системи: макроекономічних та регіональних показників розвитку держави, різномірних приватних і суспільних інтересів, соціального та економічного векторів розвитку, соціальних, духовних і біологічних підстав людської діяльності, інституційної взаємодії в умовах прискорення життєвих циклів інституційних норм, всіх підсистем економіки завдяки інкорпорації принципів вдосконалення якості життя в національну стратегію розвитку. Обґрунтовано, що механізм консолідації національних інтересів та інтересів окремих господарюючих суб'єктів шляхом вбудовування соціалізованих індивідуальних стратегій якості життя в національну стратегію соціально-

економічного розвитку дозволяє проводити попередню процедуру їх узгодженості фундаментальним цінностям розвитку;

- методика вимірювання якості життя шляхом декомпозиції її загального рівня на окремі складові з врахуванням динаміки їх співвідношення у часі та просторі, що дозволяє виявляти значущі кореляції між окремими показниками, надає комплексно-релевантне інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень стратегічного характеру та сприяє ідентифікації на ранніх стадіях загроз і точок майбутнього зростання;

- розкриття змісту специфічних форм девіації якості життя, які мають деструктивний потенціал по відношенню до інституційної архітектури національної господарської системи: багатовимірна немонетарна бідність (сита злиденність), структурна деформація потреб, звуження структури потреб до вітальних, розширення непродуктивної нерівності; відторгнення суспільних і національних інтересів, соціальна ексклюзія, ціннісні аберації, дефіцит соціальної й індивідуальної рефлексивності (раціональності), атомізація суб'єктів національної економіки, руйнування самоідентичності, втрата суб'єктних підстав якості життя. Доведено, що комплекс пріоритетних заходів держави щодо їх подолання (мінімізації) суттєво звужує поле негативної флуктуації національного економічного розвитку;

- обґрунтування необхідності забезпечення сумірної компліментарності соціальної та економічної складових національного розвитку на основі критеріальної ролі якості життя як цільового орієнтира стратегії національного розвитку, і, одночасно, інструменту сполучення та селекції варіантів інституційних і технологічних змін, які забезпечують поглиблення ціннісних підстав розвитку й орієнтовані на матеріальне, соціальне та духовне благополуччя всіх суб'єктів національного господарства. Показано, що основним ризиком порушення пропорційності соціальної й економічної складових національного розвитку є довгострокове зниження національної конкурентоспроможності та національної економічної безпеки;

- розкриття змісту механізму впливу якості трудового життя на національну продуктивність через врахування таких каналів: соціальна різноманітність праці, конкурентні переваги національної моделі соціально-трудова відносин, національні ніші в

системі міжнародного поділу праці, подолання відчуження праці, гідна оплата праці, що формують різноманіття, компліментарність і стійкість соціальних підстав розвитку національної економіки;

- обґрунтування необхідності врахування в національній логістиці інновацій ризику внутрісистемної і надсистемної протидії змінам, який формується в точках розриву системи внаслідок дефіциту рефлексивності, розмивання ціннісних підстав, втрати суб'єктності та негативного впливу систем більш високого рівня. Механізмом запобігання ризику протидії змінам є системна інноваційна політика держави та її суб'єктів, спрямована на розширення поля культури, забезпечення якості національного людського креативного потенціалу та інституційне забезпечення інноваційного розвитку;

отримало подальший розвиток:

- характеристика регіональних інноваційних кластерів як чинника просторового розвитку, що забезпечує підвищення якості життя населення території через формування взаємопов'язаних мережевих ефектів: ефекту інновацій, ефекту економічного зростання, ефекту розвитку здібностей, «ефекту підтягування» й ефекту довіри, що створюють імпульси розвитку всієї національної економіки, що дозволило обґрунтувати значну роль кластерної політики в формуванні мультиплікативних ефектів якості життя і національного економічного розвитку;

- теоретичні уявлення про соціально-економічні ризики участі у глобальних трансформаціях шляхом врахування ймовірності соціального дефолту держави як її неспроможності виконувати базові соціальні функції, що призводить до втрати довіри суспільства до інституту держави. Зроблено висновок, що причиною такого стану є не тільки порушення поля державного регулювання суб'єктами глобальної економіки, але й несистемність і низька ефективність державних заходів економічної політики. Обґрунтовано, що інструментом контролю цього ризику є послідовна інституціоналізація якості життя, що забезпечує соціальну згуртованість національних суб'єктів господарювання, зміцнення потенцій до економічного розвитку та адаптацію держави до глобальних негативних зовнішніх ефектів;

- розкриття змісту двох основних типів політики підвищення якості життя: інтенсивного, заснованого на розширеному відтворенні національного багатства шляхом

залучення інноваційних ресурсів і реалізації потенціалу здібностей населення, відповідного інноваційно-гуманістичної стратегії соціально-економічного розвитку; екстенсивного або перерозподільного, заснованого на перерозподілі національного багатства (на національному та регіональному рівнях) і залученні зовнішніх боргових ресурсів, що загрожує десоверенізацією соціально-економічного розвитку;

- структурування змісту суб'єктного потенціалу якості життя як основи стійкості та саморегулювання всієї соціально-економічної системи виділенням інституційних резервів якості життя та методів їх активації (соціалізація раціональної поведінки суб'єктів господарювання як джерело перетворення інституційної структури); інноваційних резервів якості життя та методів їх активації (розширення і консолідації інноваційної активності суб'єктів господарювання, що сприяє якісному оновленню всіх параметрів розвитку); адаптаційних резервів (свобода господарської поведінки в рамках діючих інститутів); резерву здібностей (соціалізація людських здібностей як потужний імпульс, що ініціює розвиток);

- характеристики інституційного середовища якості життя в Україні як дисипативного, нерівноважного, що визначається аномією та агенезією інститутів, з аномально високою часткою трансплантованих інститутів, які не погоджуються з загальними інституційними параметрами системи, що призводить до високого рівня соціально детермінованих трансакційних витрат, низького рівня довіри, стійкого дефіциту цільового забезпечення. На цій основі показана необхідність подолання дисфункції інститутів шляхом їх адаптації, перетворення в елементи власного змісту інституційної системи якості життя, узгодженого з характеристиками інституційного середовища національного економічного розвитку.

Практичне значення отриманих результатів. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що пропозиції автора, спрямовані на удосконалення управління національною якістю життя, можуть бути використані при розробці заходів удосконалення сучасної економічної політики України в галузі якості життя, при формуванні доктрини національного менеджменту якості життя. Впровадження отриманих результатів у практику діяльності державних органів управління та місцевого самоврядування, науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів підтвер-

джується 6 довідками про впровадження: Науково-дослідного центру індустріальних проблем розвитку Національної академії наук України (довідка № 05/104 від 21.01.2016 р.), Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» (довідка № 01-11/142 від 15.12.2015 р.), Харківської обласної державної адміністрації (довідка № 02-06/146 від 20.11.2015 р.), Управління регіональної філії «Південна залізниця» ПАТ «Українська залізниця» (довідка № 01/345 від 15.12.2015 р.). Основні теоретико-методологічні та практичні результати дисертаційного дослідження використані у навчальному процесі при підготовці бакалаврів та магістрів за напрямками «Економіка і підприємництво» «Менеджмент і адміністрування» при викладанні наступних дисциплін: «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Економіка знань», «Менеджмент», «Логістика», «Інноваційний менеджмент», «Організація торгівлі», «Антикризове управління» в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (довідка № 02-010 від 20.02.2015 р.) та Харківському торговельно-економічному інституті Київського національного торговельно-економічного університету (довідка № 22-05 від 22.01.2016 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота є самостійно виконаною працею, у якій викладено авторський підхід щодо формування та управління якістю життя як фактором національного економічного розвитку. Усі наукові результати, викладені в дисертації, отримано автором особисто. Із наукових праць, опублікованих у співавторстві [27, 28, 42, 46, 58, 64, 89, 165, 166, 167, 230, 366, 367, 368, 371, 372, 373], у дисертації використано тільки ті ідеї та положення, що є результатом особистої роботи та вказані в авторефераті в переліку публікацій.

Апробація результатів дослідження. Основні теоретичні та практичні положення дисертаційного дослідження доповідалися й обговорювалися на 25 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях та наукових закладах, серед яких: Міжнародна наукова конференція «Економічні проблеми інноваційного розвитку» (Москва, 2009); Всеукраїнська науково-практична конференція «Економічний розвиток України в сучасному просторі та часі» (Харків, 2010); Міжнародний симпозіум «Соціокультурні підстави посткризового розвитку» (Харків, 2010); Науково-практична конференція «Праця в XXI столітті: новітні тенденції, соціальний

вимір, інноваційний розвиток» (Київ, 2012); Міжнародна науково-практична конференція «Освіта та наука в XXI столітті» (Софія, 2012); Міжнародна науково-практична конференція «Стан і перспективи розвитку соціальної відповідальності економічних суб'єктів в сучасному світі» (Харків, 2013); Міжнародна науково-практична конференція «Державне антикризове управління економікою в умовах глобалізації» (Київ, 2013); Всеукраїнська науково-практична конференція «Модернізація як чинник розвитку» (Харків, 2013); Міжнародна науково-практична конференція «Соціально трудова сфера: сучасні виклики, новітні тенденції, домінанти інноваційного розвитку» (Київ, 2014); Міжнародна науково-практична конференція «Вектори розвитку фінансового потенціалу суб'єктів господарювання» (Харків, 2014); International scientific and practical conference –Socio-Economic Aspects of Economics and Management (Taunton, 2015), Міжнародна науково-практична конференція «Перспективи розвитку економіки в умовах глобальної кризи» (Плодив, 2015); Міжнародна науково-практична конференція «Методичні та практичні підходи до вдосконалення результативності політики економічного зростання» (Київ, 2015).

Публікації. Основні положення і висновки дисертаційної роботи викладено в 62 наукових працях, серед яких 6 колективних та 1 одноосібна монографія, 28 статей у наукових фахових виданнях (8 статей у виданнях, що входять до наукометричних баз даних), 8 статей у наукових періодичних виданнях інших країн (4 статті у виданнях, що входять до наукометричних баз даних) і 19 статей і тез доповідей на науково-практичних конференціях. Загальний обсяг наукових праць складає 53,7 друк. арк., з них особисто автору належать 50,65 друк. арк.

Структура та обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, шості розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації складає 474 сторінки, у т.ч. основний текст займає 392 сторінки. Матеріали дисертації проілюстровано 38 рисунками, 48 таблицями та містять 7 додатків. Список використаних джерел налічує 550 найменування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Агжанов Р.А. Социально-экономический мониторинг качества жизни населения городов / Р.А. Агжанов // Вестник Удмуртского университета. - 2006. – № 2. – С. 182-191.
2. Айвазян С.А. Анализ синтетических категорий качества жизни населения субъектов Российской Федерации: их измерение, динамика, основные тенденции / С.А. Айвазян // Уровень жизни населения регионов России. – 2002. - № 11. – С. 5-40.
3. Айвазян С.А. Интегральные индикаторы качества жизни населения: их построение и использование в социально-экономическом управлении и межрегиональных сопоставлениях / С.А. Айвазян. – М.: ЦЭМИРАН, 2000. – 118 с.
4. Айвазян С. К методологии измерения синтетических категорий качества жизни населения / С. Айвазян // Экономика и математические методы. - 2003. - № 2. – С. 33–53.
5. Айвазян С.А. Россия в межстрановом анализе синтетических категорий качества жизни населения. Часть I. Методология анализа и пример ее применения / С.А. Айвазян // Мир России. – 2010. – Т. X. - № 4. – С. 59–96.
6. Акерлоф Дж. Экономика идентичности. Как наши идеалы и социальные нормы определяют, кем мы работаем, сколько зарабатываем и насколько несчастны / Дж. Акерлоф, Р. Крейтон; Пер. с англ. Д. Стороженко, - М.: Картера Пресс, 2011. – 224 с.
7. Акерман Е.Н. Особенности трансформации социально-экономических отношений в условиях развития «новой экономики» / Е.Н. Акерман // Вестн. Том. гос. ун-та. Экономика. - 2011. – № 2 (14). – С. 11-17.
8. Алферова М.Н. О возможном подходе к разработке региональной программы улучшения качества жизни населения / М.Н. Алферова, В.П. Бабинцев, А.А. Белов и др. // Технологии качества жизни. – 2002. – Т. 2. - № 2. – С. 1–10.
9. Аналітична довідка. Стан розвитку науки і техніки, результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, трансферу технологій за 2014 рік. – Київ: Український інститут науково-технічної і економічної інформації, 2015. – 208 с.
10. Антошина Н. Социальные государства Европы и пути их развития / Н. Антошина // Труд за рубежом. – 2005. - № 1. – С. 22-41.

11. Аристотель. Органон / Аристотель // Сочинения: В 4-х т. Т. 2 / Пер. с древнегреч.; Общ. ред. А. И. Доватура. - М.: Мысль, 1978. - 688 с.
12. Ахметова Ш.Д. Современное состояние транспортной системы / Ш.Д. Ахметова, К.Д. Ахметов // Индустриально-инновационное развитие транспорта, транспортной техники и машиностроения: Тр. междуна. науч.-прак. конференции. - 2013. - С.64-66.
13. Бабаева А.В. Проблема качества жизни сквозь призму культурных предпочтений жителя мегаполиса: Нижний Новгород / А.В. Бабаева, Т.А. Сметанина // Философия хозяйства. - 2015. - № 1. - С.113-122.
14. Барсукова С. Сетевая взаимопомощь российских домохозяйств: теория и практика экономики дара / С. Барсукова // Мир России. - 2003. - Т. 12. - № 2. - С. 81-122.
15. Бауман З. Индивидуализированное общество / З. Бауман / Пер. с англ. Под ред. В.Л. Иноземцева. - М.: Логос, 2002. - 390 с.
16. Безопасность Евразии-2004: Энциклопедический словарь-ежегодник / Автор идеи и концепции, руковод. проекта В.Н. Кузнецов. - М.: Книга и бизнес, 2006. - 792 с.
17. Безъязычный В.Ф. Качество жизни: учеб. пособие / В.Ф. Безъязычный, Е.В. Шилков; Рыбин. гос. авиац. технол. акад. им. П.А. Соловьева (РГАТА). - Рыбинск: РГАТА, 2004. - 96 с.
18. Беккер Г.С. Человеческое поведение: экономический подход. Избранные труды по экономической теории / Г.С. Беккер. - М.: ГУ ВШЭ, 2003. - 671 с.
19. Белл Д. Грядущее индустриальное общество. Опыт социального прогнозирования / Д. Белл. - М.: Academia, 1999. - 956 с.
20. Белокрылова О.С. Интеллектуальный капитал в экономике знаний / О.С. Белокрылова, М.И. Куянцева. - Ростов-н/Д: Изд-во «Книга», 2012. - 214 с.
21. Белокрылова О.С. Институциональная модернизация стратегии экономического развития в условиях принуждения к импортозамещению / О.С. Белокрылова // JOURNAL OF ECONOMIC REGULATION. - 2014. - Том 5. - №3. - С. 6-13.
22. Бервено О.В. Влияние глобализации на накопление интеллектуального капитала / О.В. Бервено // Социальная экономика. - 2003. - № 2-3. - С. 35-41.
23. Бервено О.В. Влияние образования на повышение качества жизни / О.В. Бервено / Стратегія управління знаннями і людський розвиток в Україні: міжрегіональний

семинар-диспут // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. - 2013. – № 2 (13). – С. 306-308.

24. Бервено О.В. Влияние социальной ответственности субъектов хозяйствования на качество жизни / О.В. Бервено // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. - 2014. – № 1 (16). - С. 62-73.

25. Бервено О.В. Влияние чрезмерного неравенства доходов на качество жизни / О.В. Бервено // Проблемы экономики. – 2014. – №1. – С. 304–308.

26. Бервено О.В. Воспроизводство интеллектуального капитала на различных уровнях в транзитивной экономике / О.В. Бервено // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Економічна серія. – 2002. - № 575. - С. 6-9.

27. Бервено О.В. Духовное производство в системе устойчивого развития / О.В. Бервено, В.В. Броницкая // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право / редкол.: А.П. Гетьман та ін. – Х.: Право, 2013. – № 3 (14). – С. 68-77.

28. Бервено О.В. Духовное производство и качество жизни / О.В. Бервено, В.В. Броницкая // Вісник Одеського національного університету. Серія: Економіка. – Одеса: «Гельветика», 2013. - Том 18. - Випуск 4/1. - С. 17-20.

29. Бервено О.В. Интеллектуализация как важнейшая тенденция современного развития / О.В. Бервено // Человеческий потенциал модернизации России (стратегия опережающего развития – 2006): доклады и выступления / Под общ. ред. А.В. Бузгалина, А.И. Колганова. – М.: ЛЕНАНД, 2006. – С. 326-328.

30. Бервено О.В. Интеллектуальная компонента малого бизнеса / О.В. Бервено // Социальная экономика. – 2002. - № 4. - С. 179-185.

31. Бервено О.В. Институциональная комплементарность качества жизни и социально-экономического развития/ О.В. Бервено // Prospects of economic development in the global crisis: Collection of scientific articles. - Academic Publishing House of the Agricultural University Plovdiv, Bulgaria, 2015. – С. 30-36.

32. Бервено О.В. Институциональная матрица национального экономического развития как способ управления качеством жизни / О.В. Бервено // Науковий вісник

Міжнародного гуманітарного університету. Серія: «Економіка і менеджмент», 2015. - Випуск №14. - С. 49-52.

33. Бервено О.В. Качество жизни в системе управления национальной экономикой / О.В. Бервено // Вісник ОНУ. Економіка. – 2015. - Том 20. – Вип. – С. 45-48.

34. Бервено О.В. Качество жизни и образ жизни: социально-экономическое содержание, взаимозависимость и отличие / О.В. Бервено // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. - 2013. – № 2 (13). – С. 88-97.

35. Бервено О.В. Качество жизни как объект политэкономического анализа / О.В. Бервено // Актуальні проблеми розвитку економічної теорії в контексті глобальних викликів: Матеріали ІХ міжнародної науково-практичної конференції «Покританівські читання». – Одеса: ОНЕУ, 2013. – С. 12-14.

36. Бервено О.В. Качество трудовой жизни и развитие социально-трудовых отношений / О.В. Бервено // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2013. – № 1 (56). – С. 123-132.

37. Бервено О.В. Качество трудовой жизни как социокультурная ценность / О.В. Бервено // Вісник Національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого. Серія: Економічна теорія та право. – 2012. – Вип. 4 (11). – С. 32-42.

38. Бервено О.В. Качество жизни как механизм институционального моделирования национального социально-экономического развития / О.В. Бервено // Бізнес Інформ, 2015. - № 11. – С. 28-33.

39. Бервено О.В. Качество жизни как фактор социально-экономического развития и обновления методологии / О.В. Бервено // Парадигмальні зрушення в економічній теорії ХХІ ст.: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2012. – С. 271-274.

40. Бервено О.В. Модель человека в национальной системе управления качеством жизни / О.В. Бервено // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. - № 15. - С. 29-33.

41. Бервено О.В. Новое качество жизни в условиях постиндустриального развития / О.В. Бервено // Таврійський економічний журнал. – 2012. - № 3-4. – С. 126-129.

42. Бервено О.В. Ноосферизация духовного производства как условие становления нового качества жизни / О.В. Бервено, В.В. Броницкая // *Философия хозяйства*, 2015. - № 2. – С. 53-64.
43. Бервено О.В. Образование в системе человеческого развития / О.В. Бервено // *Материалы 8 международной научно-практической конференции «Образование и наука в XXI веке»*. – София: «БелГРАД – БГ». – 2012. – Т. 28. – С. 37-39.
44. Бервено О.В. Образование как доминантная сфера развития человеческого потенциала / О.В. Бервено // *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Економічна серія*. – Х., 2013. – Вип. 86 (1068). – С. 28-35.
45. Бервено О.В. Образование как доминантная сфера формирования «экономики знаний» / О.В. Бервено // *Економічний розвиток України у сучасному просторі і часі*. - 2008. - № 1. – С. 14-19.
46. Бервено О.В. Основні функції інтелектуальних послуг як чинника підвищення інтелектуальної активності підприємств / О.В. Бервено, О.В. Ярмак // *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць ХІБС УБС НБУ*. - 2008. – Вип. 2 (5). – С. 47-51.
47. Бервено О.В. Основы становления социального государства в постсоветских странах / О.В. Бервено // *Государство и общество: философия, экономика, культура: Доклады и выступления* / Под общ. ред. А.В. Бузгалина, А.И. Колганова. – М.: ЛЕНАНД, 2005. – С. 53-55.
48. Бервено О.В. Основы становления социального государства в Украине / О.В. Бервено // *Економіка і кібернетика на початку XXI століття [кол. монографія]*. За наук. редакцією д.е.н., проф. Задорожного Г.В., к.ф.-м.н., проф. Михайленка В.Г. – Харків: ХНУ, 2005. - С. 86-100.
49. Бервено О.В. Особенности мотивации труда в современных условиях / О.В. Бервено // *Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія економічні науки*. – 2010. - № 4 (43). - С. 160-165.
50. Бервено О.В. Парадигмы экономического образования / О.В. Бервено // *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. Серія: Економічна теорія та право. - 2014. – № 3 (18) - С. 123 – 135.

51. Бервено О.В. Построение социального государства как приоритетное направление социальных реформ / О.В. Бервено // Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Т. 1. – Полтава: Скайтек, 2005. – С. 88-92.

52. Бервено О.В. Реализация интеллектуального потенциала нации как основа экономического роста / О.В. Бервено // Ломоносов – 2003: Международная конференция студентов, аспирантов и молодых ученых по фундаментальным наукам, МГУ им. М.В. Ломоносова 15 – 17 апреля 2003. Сборник тезисов / Под общ. ред. В.Н. Сидоренко и др. – М.: ТЕИС, 2003. – С. 41-42.

53. Бервено О.В. Розвиток національної транспортної логістики в кваліметрії якості життя / О.В. Бервено // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. - 2015. – № 2 (71). - С. 55-61.

54. Бервено О.В. Роль социальных инноваций в разрешении кризиса / О.В. Бервено / Мировой экономический кризис и тенденции развития российской экономики. Коллективная монография / Под ред. К.А. Хубиева. – М.: Экономический факультет МГУ, 2010. – С. 152-155.

55. Бервено О.В. Роль транспортної системи в національному менеджменті якості життя / О.В. Бервено // Проблеми економіки. – 2015. - № 4. – С. 92-98.

56. Бервено О.В. Социальная политика как фактор инновационного развития / О.В. Бервено // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец. вип. Праця в ХХІ столітті: новітні тенденції, соціальний вимір, інноваційний розвиток: у 2 т. – К.: КНЕУ, 2012. – Т. 1. – С. 103-110.

57. Бервено О.В. Социальная экономика и социальное государство: актуальность необходимости создания в Украине / О.В. Бервено // Социальная экономика. – 2007. - № 3-4. - С. 35-42.

58. Бервено О.В. Соціальні фактори становлення економіки знань / О.В. Бервено // Корпоративна соціальна відповідальність: соціально-економічна природа та тенденції розвитку в сучасному світі: монографія / за ред. Тютюнникової С. В., Євтушенко В. А. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. - С. 52-68.

59. Бервено О.В. Социальное государство к определению сущности / О.В. Бервено // Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації. Матеріали Другої Всеукраїнської науково-практичної конференції. Т.1. – Полтава: Скайтек, 2007. – С. 46-48.
60. Бервено О.В. Социальное государство: согласование экономических и социальных интересов / О.В. Бервено // Социальная справедливость и экономическая эффективность: опыт, проблемы, теория. Материалы научн. конференции / Под ред. М.И. Воейкова. – М.: ЛЕНАНД, 2007. – С. 153-156.
61. Бервено О.В. Социально-ответственные экономические отношения в экономике знаний / О.В. Бервено // Стан і перспективи розвитку соціальної відповідальності економічних суб'єктів в сучасному світі: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (21-22 листопада 2013 р.) / Відповідальний редактор Євтушенко В.А. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 7-10.
62. Бервено О.В. Социально-трудовые отношения как фактор становления нового качества жизни / О.В. Бервено // Фінансовий потенціал суб'єктів господарювання як чинник сталого розвитку ринкової економіки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (1 лютого 2013 р.) / Відповідальний редактор Глуценко В.В. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 338-341.
63. Бервено О.В. Социально-экономические противоречия в системе управления качеством жизни / О.В. Бервено // Socio-economic aspects of economics and management: Collection of scientific articles. Vol. 1 - Aspekt Publishing, Taunton, MA, United States of America, 2015. – С. 27-30.
64. Бервено О.В. Социальные проблемы инновационного развития / О.В. Бервено, В.В. Броницкая // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. - 2014. - № 1 (7) - С. 143-148.
65. Бервено О.В. Сутність і перспективи сучасного соціально-економічного розвитку / О.В. Бервено // Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія: Економічна теорія та право. - 2015. – № 1 (20) - С. 98-110.
66. Бервено О.В. Трансформации образования как фундамента культуры и качества жизни / О.В. Бервено // Соціально-економічні трансформації в епоху глобалізації: збірник наукових статей учасників П'ятої Всеукраїнської науково-практичної конференції /

ПНПУ імені В.Г. Короленка; редкол.: Л.І. Яковенко (голова ред.) та ін. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2013. – С.110-114.

67. Бервено О.В. Управление результативностью политики экономического развития посредством качества жизни / О.В. Бервено // Методичні та практичні підходи до вдосконалення результативності політики економічного зростання: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 25-26 грудня 2015 р.). – У 3-х частинах. – К.: ГО «Київський економічний науковий центр», 2015. – Ч. 1. – С. 47-50.

68. Бервено О.В. Человеческий потенциал в системе координат качества жизни / О.В. Бервено // Вектори розвитку фінансового потенціалу суб'єктів господарювання: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (1-5 лютого 2014 р.) / Відп. ред. Глуценко В.В. – Х.: ХНУ імені Каразіна, 2014. – С. 247-251.

69. Бервено О.В. Якість життя як основа сталого національного соціально-економічного розвитку / О.В. Бервено // Глобальні та національні проблеми розвитку. – 2015. - № 8 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.global-national.in.ua/issue-8-2015>

70. Бервено О.В. Якість життя як фактор національного економічного розвитку: концептуальні основи формування та управління: монографія / О.В. Бервено. – Х.: Видавництво «Гочка», 2015. – 470 с.

71. Бергер П. Капиталистическая революция (50 тезисов о процветании, равенстве и свободе) / П. Бергер; Пер. с англ. Г.П. Бляблина. – М.: Издательская группа «Прогресс-Универс», 1994. - 320 с.

72. Бердяев Н. Смысл истории / Н. Бердяев. - М.: Мысль, 1990. - 176 с.

73. Бережной Н.М. Человек и его потребности / Н.М. Бережной; Под ред. В.Д. Диденко; Моск. гос. ун-т сервиса [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://lib.vvsu.ru/books/servis/>

74. Бестужев-Лада И.В. О «качестве жизни» / И.В. Бестужев-Лада, Г.А. Батыгин [Электронный ресурс] – Режим доступа: www.library.ru/help/docs/n65217/1.pdf

75. Биктимирова З.З. Качество жизни: теоретические подходы и методы измерения / З.З. Биктимирова. - Екатеринбург: ИЭ УрО РАН, 2006. - 201с.

76. Биктимирова З.З. Государственное управление и качество жизни / З.З. Биктимирова // Общество и экономика. - 2003. - №3. - С.119-133.

77. Бичікова Л. Тенденції розвитку сфери транспортних послуг / Л. Бичікова / Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2011. – № 6. – Т. 2. – С. 33-37.
78. Бобков В.Н. Методологический подход Всероссийского центра уровня жизни к изучению и оценке качества и уровня жизни населения / В.Н. Бобков // Вестник ВГУ. Серия: Экономика и управление. - 2009. - № 2. – С. 26-36.
79. Бобков В.Н. Качество жизни: вопросы теории и практики / В.Н. Бобков, П.С. Масловский-Мстиславский, Н.С. Маликов. – М.: ВЦУЖ, 2000. – 32 с.
80. Бобков В. «Образование и наука: адекватны ли они задачам модернизации?» / В. Бобков // Экономист. - 2010. - №10. - С. 62-63.
81. Бобровська О.О. Кластерна організація муніципальної економіки: від теорії до практичного здійснення / О.О. Бобровська // Кластери як інструмент регіонального розвитку: матеріали науково-практичного семінару (м. Феодосія, 16–20 липня 2012 р.) / За ред. проф. В.В. Мамонової. – Х. : ХарПІ НАДУ, 2012. – С. 10-15.
82. Бобылев С.Н. Методологические рекомендации по разработке и внедрению индикаторов устойчивого развития регионального уровня / С.Н. Бобылев, С.В. Соловьева. – М.: ERM, 2003. – 275 с.
83. Богиня Д.П. Ментальний чинник у сфері праці: проблеми теорії та практики / Д.П. Богиня, М.В. Семікіна. – ВО НАН України, Інститут економіки. – К.: Штурм, 2003. – 382 с.
84. Богомолов О.Т. Уроки глобального и российского кризиса / О.Т. Богомолов // Неэкономические грани экономики: непознанное взаимовлияние. Научные и публицистические заметки обществоведов. М.: ИЭС, 2010. - 800 с.
85. Бодрийяр Ж. Символический обмен и смерть / Ж. Бодрийяр; Пер. с фр. С.Н. Зенкина. 2-е изд. - М.: Университет; Добросвет, 2006. - 389 с.
86. Бодров В.Г. Методологія системного підходу / В.Г. Бодров, С.В. Синяков // С. Булгаков. Творча спадщина у контексті ХХІ століття / За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2006. - С.118–130.
87. Бор Н. О понятиях причинности и дополнительности / Н. Бор // Избранные научные труды. В 2-х томах. Т. 2. – М.: Наука, 1971. - 675 с.

88. Борисова Л.П. Основные проблемы и перспективы развития транспортной логистики в Украине / Л.П. Борисова. // Економіка. Управління. Інновації. - 2013. - № 2 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/eui_2013_2_13.pdf
89. Броницкая В.В. После постмодерна / В.В. Броницкая, О.В. Бервено // Социальная экономика. – 2011. - № 1. – С. 33-39.
90. Броницкая В.В. Образование в системе духовного производства / В.В. Броницкая // Социальная экономика. – 2009. – № 3-4. – С. 104-109.
91. Броницкий О.М. Господарська культура як фактор сучасного суспільного відтворення / О.М. Броницкий, В.В. Броницька. – Полтава. Скайтек, 2009. – 165 с.
92. Буайе Р. К созданию институциональной политической экономии / Р. Буайе, Э. Бруссо, А. Кайе, О. Фавро // Экономическая социология. - 2008. – Т.9. - № 3. – С. 17-24.
93. Бугалин А. Первый мировой экономический кризис XXI века (марксистский анализ) / А.В. Бугалин, А.И. Колганов // Альтернативы. - 2009. - № 1. – С. 9-45.
94. Булгакова Ф.С. Аналіз транспортної системи в сучасному національному господарстві України / Ф.С. Булгакова // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції. - 2013. - № 2. - С. 158-160.
95. Булгаков С.Н. Философия хозяйства / С.Н. Булгаков. - Соч.: В 2 т. – Т.1. – М., 1993. - 603 с.
96. Букатова И.Л. Теория целостно-эволюционной интеллектуализации как основа эффективного решения задач социальных систем / И.Л. Букатова // Вестник Национального технического университета Харьковский политехнический институт. Серия: Информатика и моделирование. - 2007. - № 19. – С. 17-25.
97. Бушуев В.В. Качество жизни и его индексы: мир и Россия / В.В. Бушуев, В.С. Голубев, А.М. Тарко // Уровень жизни населения регионов России. – 2010. - № 1 (143). – С. 1-19.
98. Вайцеккер Э. Фактор четыре. Затрат – половина, отдача – двойная. Новый доклад Римскому клубу / Э. Вайцеккер, Э. Ловинс, Л. Ловинс. – М.: Academia, 2000. – 400 с.
99. Васильев В.П. Качество и уровень жизни населения Российской Федерации / В.П. Васильев. - М.: ЭКОС, 2007. - 117 с.
100. Васильев А.Л. Россия в XXI веке. Качество жизни и стандартизация / А.Л. Васильев. – М.: Стандарты и качество, 2003. – 440 с.

101. Вахтина М.А. Институционально-экономические основания обеспечения социальной справедливости в современной рыночной системе. Автореф. Диссер. на соискание степени доктора экономических наук / М.А. Вахтина. - Ростов-н/Д, 2013. – 62 с.
102. Вебер М. Протестантская этика и дух капитализма / М. Вебер // Избранные произведения: Пер. с нем./Сост., общ. ред. и послесл. Ю. Н. Давыдова; Предисл. П. П. Гайдено. - М.: Прогресс, 1990. - 808 с.
103. Веблен Т. Теория праздного класса / Т. Веблен. – М.: Прогресс, 1984. – 367 с.
104. Вернадский В.И. Научная мысль как планетное явление / В.И. Вернадский [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://royallib.ru/book/vernadskiy_vladimir/nauchnaya_misl_kak_planetnoe_yavlenie.html
105. Вернадский В.И. «Биосфера и ноосфера». Сборник цитат / В.И. Вернадский; сост. К.А.Степанов. – М.: Фонд имени В.И. Вернадского, 2008. – 324 с.
106. Вернадский В.И. Автотрофность человечества [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://vernadsky.lib.ru/e-texts/archive/Vernadsky_V.I._Avtotrofnost_Chelovechestva.html
107. Вимірювання якості життя в Україні. Аналітична доповідь / Е.М. Лібанова, О.М. Гладун, Л.С. Лісогор та ін. – К., 2013. – 50 с.
108. Витрати і ресурси домогосподарств України у 2012 році (за даними вибіркового обстеження умов домогосподарств України): стат. зб. – К.: Державна служба статистики України, 2013. - 377 с.
109. Возьмитель А.А. Диверсификация образа жизни: (Способы и стили в постсоветском социальном пространстве) / А.А. Возьмитель // Мир России. - 2002. - № 1. - С. 97-113.
110. Возьмитель А.А. Духовная безопасность: социологический анализ / А.А. Возьмитель // Мир России. – 2006. – № 2. – С. 147-159.
111. Вольчик В.В. Трансакция как базовая единица парадигмы институционального исследования / В.В. Вольчик, А.Д. Нечаев // JOURNAL OF ECONOMIC REGULATION. – 2014. - Том 5. - №1. – С. 26-38.
112. Воробиенко П. П. На пути к экономике будущего общества / П. П. Воробиенко // Економічний часопис-XXI. - 2015. - № 1-2(1). - С. 3-6.
113. Воспроизводство и экономический рост / Под ред. проф. В.Н. Черковца, доц. В.А. Бирюкова. – М.: Экономический факультет МГУ, ТЕИС. 2001 – 282 с.

114. Всеобщее управление качеством: учебник для вузов / О.П. Глудкин, Н.М. Горбунов и др.; подред. О.П. Глудкина. – М.: Горячая линия – Телеком, 2001. – 600 с.
115. Гаврилишин Б. До ефективних суспільств: Дороговкази в майбутнє: доп. Римському Клубові / Б. Гаврилишин; упоряд. В. Рубцов. - Вид. 3-тє, допов. - К.: Університетське видавництво ПУЛЬСАРИ, 2009. - 248 с.
116. Гаврилова Т.В. Принципы и методы исследования качества жизни населения / Т.В. Гаврилова // Технологии качества жизни. – 2004. – Т. 4. - № 2. – С. 1–11.
117. Гальчинський А. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи. Методологічні аспекти / А. Гальчинський. - К.: Либідь, 2006. - 312 с.
118. Гальчинський А.С. Економічна методологія. Логіка оновлення. Курс лекцій / А.С. Гальчинський. – К.: АДЕФ – Україна, 2010 – 572 с.
119. Гальчинський А. Економічна наука: проблеми методологічного оновлення / А. Гальчинський // Економіка України. - 2007. - № 3. – С. 4-13.
120. Гегель Г. Энциклопедия философских наук / Г. Гегель. – Т. 1. Наука логики. - М.: «Мысль», 1974. - 452 с.
121. Геєць В.М. Вихід з кризи (Роздуми над актуальним у зв'язку з прочитаним) / В.М. Геєць, А.А. Гриценко // Економіка України. – 2013. - № 6. - С. 4-19.
122. Геєць В.М. Про єдність і суперечності у розвитку суспільства, держави та економіки / В.М. Геєць // Економіка України. - 2012. - № 10. - С. 4-22.
123. Генкин Б.М. Экономика и социология труда: Учебник для вузов / Б.М. Генкин. - 8-е изд., пересмотр. и доп. - М.: Норма, 2009 – 448 с.
124. Глобальна фінансова криза 2008 року [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://rusnauka.com/36_NIO_2008/Economics/39357.doc.htm
125. Глушакова О.В. Особенности управления воспроизводством качества жизни населения в региональной социально-экономической системе (на примере социально-экономической системы Кемеровской области) / О.В. Глушакова, В.В. Михайлов // Экономика, 2011. - №4 (16). - С. 156-170.
126. Григоренко А.А. Визначення місця господарського комплексу України в світовій економіці за допомогою кластерного аналізу / А.А. Григоренко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. - № 15. - С. 34-49.

127. Гриценко А.А. Институциональная архитектура: предмет, основные законы, методология / А.А. Гриценко // Научные труды ДонНТУ. Серия: экономическая. – 2006. – Выпуск 103-1. – С. 31-37.
128. Гриценко А.А. Методологический потенциал и институциональные возможности институциональной политической экономики / А.А. Гриценко // Вопросы политической экономики, 2012. – № 1 (2). – С. 65-75.
129. Гриценко А.А. Наука и искусство институционального строительства / А.А. Гриценко // Институційна архітектура та механізми економічного розвитку: Матеріали наукового симпозиуму. Х.: ХНУ, 2005. – С. 20-31.
130. Гриценко А.А. Ринкові інститути та інфраструктура / А.А. Гриценко, В.М. Соболев // Економічна теорія. – 2008. – №3. – С. 53-73.
131. Гриценко А.А. Совместно-разделенные отношения: институты - государство - власть / А.А. Гриценко // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. Випуск 40-2 - Донецьк, ДонНТУ, 2011. – С. 68-74.
132. Гришина И.В. Качество жизни населения регионов России: методология исследования и результаты комплексной оценки / И.В. Гришина, А.О. Польнев, С.А. Тимонин // Современные производительные силы. - 2012. - № 1. - С. 70-83.
133. Гундаров И.А. Духовное неблагополучие и демографическая катастрофа / И.А. Гундаров // Общественные науки и современность. – 2001. – № 5. - С. 58-65.
134. Гундаров И.А. Оценивать ли жизнь по показателям? / И.А. Гундаров, В.Н. Крутько, В.А. Лищук и др. [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.duel.ru/200406/?06_5_1
135. Данилишин Б.М. Природно-ресурсный потенциал сталого розвитку України / Б.М. Данилишин, С.І. Дорогунцов, В.С. Міщенко. – Київ, 1999. - 716 с.
136. Делокаров К.Х. Рационализм и синергетика / К.Х. Делокаров // Общественные науки и современность. - 1997. - № 1. - С. 117-124.
137. Дементьев В.Е. Институциональная инерция и реформирование институтов / В.Е. Дементьев [Электронный ресурс] - Режим доступа: www.cemi.rssi.ru/publication/e.../Bulletin1-5-2005.pdf
138. Де Сото Э. Иной путь. Экономический ответ терроризму / Э. Де Сото; пер. с англ. Б. Пинскера. - 2-е изд. - Челябинск: Социум, 2008. - 408 с.

139. Дикань В.В. Дослідження людського потенціалу як фактору забезпечення сталого економічного розвитку України / В.В. Дикань // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Економіка і менеджмент: збірник наукових праць. – Випуск 10. – Одеса, 2015. – С. 212-216.

140. Дикань В.Л. Економіка праці на підприємствах залізничного транспорту: навч. посібник / В.Л. Дикань, Ю.В. Елагін, Т.Г. Сухорукова, 2012. – 345 с.

141. Дикань В.В. Модернізація промисловості України на основі реалізації інноваційно-орієнтованої моделі розвитку національної економіки / В.В. Дикань, О.В. Дикань // Соціально-економічні проблеми адаптації реального сектора в сучасних умовах: тези доп. І Міжнар. наук.-практ. конф. (22-24 трав. 2013 р., Ялта). – Донецьк: КЕГУ-МЕГІ, 2013. – С. 74-76.

142. Дикань В.В. Роль суспільства в процесах соціально-економічної трансформації України / В.В. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості: збірник науково-практичних статей. – Випуск 50. – Х., УкрДУЗТ, 2015. – С. 157-161.

143. Дикань В.Л. Перспективы развития Украины в глобальной экономической системе / В.Л. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2011. - №34. [Електронний ресурс] - Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/perspektivy-razvitiya-ukrainy-v-globalnoy-ekonomicheskoy-sisteme>

144. Дикань В.Л. Система інтегрованого управління інвестиційно-інноваційним розвитком залізничного транспорту / В.Л. Дикань, О.Г. Кірдіна // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 1. – С.137-144.

145. Дикань В.Л. Социально-экономические аспекты высокоскоростного железнодорожного транспорта / В.Л. Дикань. – Х., 2016 – 234 с.

146. Дикань В.Л. Стратегічні пріоритети розвитку економіки України в умовах зміни світових центрів економічної і політичної влади / В.Л. Дикань // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. - №41. – С. 11-16.

147. Доклад о развитии человека 2007/2008. Борьба с изменениями климата: человеческая солидарность в разделенном мире; / пер. с англ. - М.: Изд-во «Весь Мир», 2007. - 400 с.

148. Доклад о развитии человека 2010. Реальное богатство народов: пути к развитию человека. - М.: Изд-во «Весь мир», 2010. – 244 с.

149. Доклад о человеческом развитии 2013. Возвышение Юга: человеческий прогресс в многообразном виде [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://hdr.undp.org/en/media/HDR_2013_summary_RU.pdf

150. Доклад о человеческом развитии 2015. Труд во имя человеческого развития [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr15_standalone_overview_ru.pdf

151. Достойный труд – высшая цель и жизненная необходимость. Доклады и тезисы докладов Круглого стола «Достойный труд в XXI веке» / Под ред. Проф. Р.П. Колосовой. – М.: Экономический факультет МГУ, ТЕИС, - 2005. – 422 с.

152. Достойный труд: некоторые стратегические вызовы на будущее. – Женева. Международное бюро труда, 2008. – 43 с.

153. Дубянская Г.Ю. Глобальное и национальное государственное развитие в первой половине XXI века: императивные вызовы и поиск ответов: идейно-концептуальные основы / Г.Ю. Дубянская. – М.: МАКС Пресс, 2009. – 250 с.

154. Дубянская Г.Ю. Императивы развития в первой половине XXI века: экономика, основанная на знаниях и инновациях: концептуально-теоретические основы / Г.Ю. Дубянская. – М.: МАКС Пресс, - 2009. - 296 с.

155. Економіка праці та соціально-трудова відносина: підручник / А.М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.; за наук. ред. д-ра. екон. наук, проф. А.М. Колота. – К: КНЕУ, 2009. – 711 с.

156. Ємельяненко Л.М. Методичні підходи до дослідження інституційного середовища розвитку соціального капіталу та забезпечення якості життя // Формування ринкової економіки: Збірник наук. праць. – К.: КНЕУ, 2012. – Т.1. – С. 420-431.

157. Ємельяненко Л.М. Синергетичний підхід в методології управління економічним розвитком України / Л.М. Ємельяненко // Вісник Львівського університету. Серія економічна. – 2014. – Випуск 51. – С.32-40.

158. Ємельяненко Л.М. Формування та регулювання новітніх форм зайнятості в Україні / Л.М. Ємельяненко // Український соціум. – 2015. – №1(52). – С. 82-91.

159. Ємельяненко Л.М. Формування системи збалансування людського та технологічного розвитку в Україні / Л.М. Ємельяненко // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. Збірник наук. праць. – К.: КНЕУ. – 2014. – №1(7). – С. 77-82.
160. Ещенко П.С. Куда движется глобальная экономика в XXI веке? / П.С. Ещенко, А.Г. Арсенок. - К.: Знання України, 2012. – 479 с.
161. Ещенко П.С. Экономический рост без развития: причины и пути инновационного преобразования экономики / П.С. Ещенко // Экономика Украины. – 2013. - № 10. – С. 4-21.
162. Жеребин В.М. Уровень жизни населения – как он понимается сегодня / В.М. Жеребин, Н.А. Ермакова // Вопросы статистики. - 2000. - № 8. - С. 3-11.
163. Жеребин В.М. Индикаторы качества жизни населения / В.М. Жеребин // Вопросы статистики. - 2012. - № 3. - С. 25–36.
164. Задорожный Г.В. Гламур экономической науки как выхолащивание сущностной рациональности / Г.В. Задорожный // Социальная экономика. – 2008. – № 1-2. – С. 16-41.
165. Задорожный Г.В. Інтелектономіка як сценарій регіонального розвитку Харківщини / Г.В. Задорожний, О.В. Бервено // Формування механізму регіонального управління в Україні: Матеріали наук.- практ. конференції 29 листопада 2001 р. – Х.: Вид-во ХарПІ УАДУ –Магістрл, 2002. – С. 10-13.
166. Задорожный Г.В. Неэкономика как интеллектономика (о цивилизации одухотворенного интеллекта) / Г.В. Задорожный, О.В. Бервено // Социальная экономика. – 2001. - № 2. – С. 2-26.
167. Задорожный Г.В. Об очередной догме и панацее в экономической теории (институционализм – новый мейнстрим?!) / Г.В. Задорожный, О.В. Бервено // Экономическая теория в XXI веке – 4 (11): Институты экономики / Под ред. Ю.М. Осипова, В.С. Сизова, Е.С. Зотова. – М.: ЭкономистЪ, 2006. – С. 100-108.
168. Задорожний Г.В. Роль і значення соціального партнерства для сучасного розвитку України / Г.В. Задорожний // Социальная экономика. – 2007. - № 1-2. – С. 84-92.
169. Зараковский Г. Качество жизни населения России: психологические составляющие / Г. Зараковский. – М.: Смысл, 2009. - 319 с.
170. Зарнадзе А.А. Институциональная парадигма управления / А.А. Зарнадзе // Вестник Университета, 2014. - № 13. – С. 21-27.

171. Зарубина Н.Н. Социология хозяйственной жизни: проблемный анализ в глобальной перспективе: учебн. пособие / Н.Н. Зарубина. – 2-е изд. - М.: Логос, 2010. – 392 с.
172. Заюков І.В. Продуктивність праці в контексті забезпечення інноваційного розвитку економіки України / В.І. Заюков // Економіка: реалії часу: електрон. наук. вид. – Одеса, 2015. - № 2 (18) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: economics.opu.ua/files/archive/2015/.../236-242.pdf
173. Згуровский М. Если страна не контролирует показателей устойчивого развития, она развивается спонтанно и ситуационно / М. Згуровский [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://state.eizvestia.com/full/4195241>
174. Згуровський М. Україна у глобальних вимірах сталого розвитку / М. Згуровський // Дзеркало тижня. – 2006. - №19 (598). – 14 с.
175. Знания на службе развития. Отчет о мировом развитии 1998/1999. Включая выборочные показатели мирового развития. М.: «Весь мир», Всемирный банк, 1999. – 320 с.
176. Злобина Г.Ю. Качество жизни: структурные составляющие и перспективные направления развития / Г.Ю. Злобина. - М.: Социум, 2007. - 96 с.
177. Зонова О.В. Качество трудовой жизни: определение и критерии оценки / О.В. Зонова // Проблемы современной экономики. – 2010. - № 3 [Электронный ресурс]. - Режим доступа: www.m-economy.ru/art.php?nArtId=3213
178. Ібрагімхалілова Т.В. Потенціал розвитку ринку транспортно-логістичних послуг в Україні / Т.В. Ібрагімхалілова. // Ефективна економіка, 2011. - № 5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1352>
179. Иванов Ю. К вопросу об исчислении и анализе показателей человеческого развития в регионах России / Ю. Иванов, А. Саградов / Вопросы статистики. - 2001. - № 2. - С. 23-26.
180. Иерархия и сети в институциональной архитектонике экономических систем: монография / Артемова Т.И., Гриценко А.А., Кричевская Т.А. и др.; под. ред. чл. корр. НАН Украины А.А. Гриценко; НАН України, Ін-т економіки та прогнозування; – К., 2013. – 580 с.
181. Измерение прогресса в развитии обществ: Доклад Организации экономического сотрудничества и развития [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.unescap.org/stat/cst/1/CST1-8R.pdf>

182. Ильин А.Н. Концепт безудержного потребления (структурный анализ) / А.Н. Ильин // *Общественные науки и современность*. - 2012. - № 2. - С. 161-169.
183. Имянитов Н.С. Количество, качество и противоположности: вчера, сегодня, завтра / Н.С. Имянитов // *Философия и общество*. - 2009. - № 1. - С. 44-64.
184. Инглегарт Р. Культурный сдвиг в зрелом индустриальном обществе Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / Р. Инглегарт; Под ред. В.Л. Иноземцева. М.: Academia, 1999. – С. 245-261.
185. Индекс глобальной харчової безпеки 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://foodsecurityindex.eiu.com/Resources>
186. Индекс качества жизни пожилых людей в странах мира в 2015 году // Центр гуманитарных технологий. HelpAge International [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news/2015/09/28/7245>
187. Индикаторы конкурентоспособности и качества жизни: инструмент оценки и результативности госполитики / Ин-т комплекс. стратег. исслед. – М.: ТЕИС, 2004. – 37 с.
188. Інноваційні системи України: стан формування та розвитку в умовах інтеграційних процесів: монографія / за ред. д-ра екон. наук проф. Л.І. Федулової; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогнозів. НАН України". – К., 2013. – 724 с.
189. Иноземцев В. «Класс интеллектуалов» в постиндустриальном обществе / В. Иноземцев // *Социологические исследования*. - 2000. - № 6. - С. 67-77.
190. Інституціональні фактори стійкого розвитку регіональних соціально-економічних систем: монографія / В.П. Решетіло, Г.В. Стадник, І.А. Островський та ін.; за заг. ред. В.П. Решетіло; Харк. нац. академія міськ. гос-ва. - Х.: ХНАМГ, 2013. - 241 с.
191. Исаева Т.Н. Качество жизни населения в условиях модернизации экономики / Т.Н. Исаева. - автореферат диссертации на соискание ученой степени канд. экон. наук. – М., 2011. – 22 с.
192. Исикава К. Японские методы управления качеством / К. Исикава. – М.: Экономика, 1998. – 246 с.
193. Исследование Mercer: Рейтинг качества жизни в городах мира 2011 года // Центр гуманитарных технологий [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://gtmarket.ru/news/state/2011/11/30/3748>

194. Кандрашенкова С.В. Феномен качества жизни с точки зрения субъектно-средового подхода / С.В. Кандрашенкова. – Вестник КРАУНЦ. Гуманитарные науки. – 2012. - № 2 (20). – С.107-113.
195. Капица Л.М. Индикаторы мирового развития / Л.М. Капица. – 2-е изд. – М.: МГИМО(У) МИД России, 2008. – 352 с.
196. Капустин Е. Трансформация институциональной системы и образа жизни российского населения / Е. Капустин // Трансформация социально-экономических отношений российского общества. – М.: ИЭ РАН, 2004 - С. 123-157.
197. Капустин Е.И. Уровень, качество и образ жизни населения России / Е.И. Капустин. - М.: Наука, 2006. – 323 с.
198. Карелова Л.Б. У истоков японской трудовой этики. История в портретах / Л.Б. Карелова. – М., 2007. – 196 с.
199. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / М. Кастельс; Пер. с англ. под науч. ред. О.И. Шкаратана. - М.: ГУ ВШЭ, 2000. - 608 с.
200. Кастельс М. Глобальный капитализм / М. Кастельс // Экономические стратегии. – 2000. - № 5. – С. 55-59.
201. Кастельс М. Галактика Интернет: Размышления об Интернете, бизнесе и обществе / М. Кастельс; Пер. с англ. А. Матвеева под ред. В. Харитонов. - Екатеринбург: У-Фактория, 2004. - 328 с.
202. Качество жизни в XXI веке: тенденции, проблемы, перспективы / ред.: Г.В. Астратова. - Сургут: РИО СурГПУ, 2014. – 257 с.
203. Качество жизни. Краткий словарь. – М.: Смысл, 2009. – 168 с.
204. Качество и уровень жизни населения в новой России (1991-2005 гг). / Под ред. Бобкова В.Н. – М.: ВЦУЖ, 2007. – 719 с.
205. Качество жизни: сущность, оценка, стратегия формирования / Под ред. Л.А. Кузьмичева, М.В. Федорова, Е.Е. Задесенца. – М.: ВНИИТЭ, 2000. - 421 с.
206. Ким М.Н. Средний класс в постсоветском обществе: социально-экономические критерии, структура, условия формирования. Монография / М.Н. Ким, А.А. Ким. – Х.: «Точка», 2012. – 193 с.

207. Ким М.Н. Уровень и качество жизни: теоретический анализ, состояние и факторы в Украине / М.Н. Ким, О.А. Комаренко // Соціальна економіка. - 2015. - № 1. - С. 85-94.
208. Ким М.Н. Экономика труда и социально-трудовые отношения: Учебное пособие / М.Н. Ким. – Х.: Точка, 2015. – 308 с.
209. Кирдина С.Г. Институциональные матрицы и развитие России. Введение в X-Y-теорию. Изд. 3-е, переработанное, расширенное и иллюстрированное / С.Г. Кирдина. - М., СПб.: Нестор-История, 2014. - 468 с.
210. Кирдина С.Г. Теория институциональных матриц (пример российского институционализма) / С.Г. Кирдина // Постсоветский институционализм / Под ред. Р.М. Нуреева, В.В. Дементьева. - Донецк: Каптан, 2005. - С. 75-101.
211. Киселева Т. Качество жизни в условиях глобализации экономики / Т. Киселева, С. Полнарев // Стандарты и качество. – 2001. – № 11. – С. 100-102.
212. Князева Е.Н. Синергетике 30 лет. Интервью с профессором Г. Хакеном / Е.Н. Князева // Вопросы философии. - 2000. - № 3. - С. 53-61.
213. Ковальов А.В. Інноваційні кластери промисловості України: проблеми та шляхи їх вирішення / А.В. Ковальов // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності, – 2013. – Вип. 2. - Том 1. – С. 129-135.
214. Ковыньева О.А. Управление качеством жизни населения: монография / О.А. Ковыньева, Б.И. Герасимов; под науч. ред. д-ра экон. наук, проф. Б.И. Герасимова. – Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2006. – 88 с.
215. Козловски П. Принципы этической экономики / П. Козловски. – СПб.: Экономическая школа, 1999. - 346 с.
216. Колин К.К. Информационная культура и качество жизни в информационном обществе / К.К. Колин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.metodist.lbz.ru/lections/10/files/4.doc>
217. Колосницына М. Макродетерминанты здорового образа жизни / М. Колосницына, М. Ситдииков // Мировая экономика и международные отношения. - 2012. - № 2. - С. 27-37.
218. Колот А.М. Інноваційна праця та інтелектуальний капітал у системі факторів формування економіки / А.М. Колот // Економічна теорія. - 2007. - № 2. – С. 3-13.

219. Колот А.М. Наука про працю і соціально-трудові відносини: становлення, начала теоретико-методологічного оновлення / А.М. Колот // Формування ринкової економіки: зб. наук. пр. – Спец.вип. Праця в ХХІ столітті: у 2-х т., Т.1. – К.: КНЕУ, 2012. – С.11-15.
220. Колот А. Соціальна згуртованість суспільства як доктрина: основні засади, причини актуалізації, складові розвитку / А. Колот // Економічна теорія. – 2010. - № 1. – С. 18-23.
221. Колот А.М. Соціально-трудова сфера: стан відносин, нові виклики, тенденції розвитку: монографія / А.М. Колот. – К.: КНЕУ, 2010. – 251 с.
222. Компанієць В.В. Управління трудовою поведінкою працівників підприємств залізничного транспорту (соціокультурна домінанта): монографія / В.В. Компанієць, В.В. Польова. – Х.: Видавництво «Лідер», 2016. – 298 с.
223. Концепція національної екологічної політики України від 17 жовтня 2007 р. № 880-р [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/880-2007-%D1%80>
224. Коптеева К.В. Качество жизни населения как мера социальной безопасности страны / К.В. Коптеева // Основы экономики, управления и права. - 2012. - № 4. – С. 14-17.
225. Кормишкин Е.Д. Качество жизни населения как форма выражения экономического роста / Е.Д. Кормишкин, Е.С. Земскова // Известия высших учебных заведений. Поволжский регион. Общественные науки. - 2012. - № 4 (24). - С. 101-109.
226. Корнаи Я. Системная парадигма / Я. Корнаи // Вопросы экономики. - 2002. - № 4. - С. 4-22.
227. Корнійко Я.Р. Сучасний розвиток транспортної системи України / Я.Р. Корнійко // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури: зб. наук. праць., 2012. - № 35 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/3092/0>
228. Корытцев М.А. Проблемы трансплантации и модификации экономических институтов в сфере государственных закупок современной России / М.А. Корытцев, К.А. Белокрылов // Вопросы регулирования экономики. – 2014. - Том 5. - №2. - С. 27-40.
229. Косьмина Е.А. Качество жизни и его основные детерминанты / Е.А. Косьмина // Вестник экономической интеграции. - 2013. - № 1-2. - С. 178-192.

230. Кочетова Є.А. Сутність та механізми функціонування соціальної економіки / Є.А. Кочетова, О.В. Бервено // Наукові праці МАУП. - 2006. - С. 18-24.
231. Кричевська Т. Інститут довіри в економіці та суспільстві (огляд за матеріалами міжнародної наукової конференції) / Т. Кричевська / Економічна теорія. – 2010. - № 7. – С. 157-165.
232. Кругман П. Выход из кризиса есть! / П. Кругман; пер. с англ. Ю.Гольберга. – М.: Азбука бизнеса, Азбука Аттikuс, 2013. – 320 с.
233. Кругман П. Возвращение Великой депрессии? Мировой кризис глазами нобелевского лауреата / П. Кругман. – М.: Эксмо, 2009. – 336 с.
234. Кузнецов Б.Л. Институционально-синергетический подход к исследованию развития социально-экономических систем / Б.Л. Кузнецов [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://spkurdyumov.ru/none/institucionalno-sinergeticheskij-podход/>
235. Кузьмичев Л.А. Методика оценки качества жизни / Л.А. Кузьмичев, М.В. Федоров, Е.Е. Задесенец. - М.: ВНИИТЭ, 2000. - 47 с.
236. Кусумова Г.К. Социокультурная реальность глобализирующегося мира / Г.К. Кусумова // Вест. Моск. университета. Сер.7. Философия. – 2011. - №3. – С. 86-98.
237. Лем Г. О переходе от старого качества к новому в общественном развитии / Г. Лем. - М.: Политиздат, 1958. – 200 с.
238. Лесков Л. Футуросинергетика: универсальная теория систем. Научно-учебное пособие / Л.В. Лесков. – М.: Экономика, - 2005. – 170 с.
239. Лібанова Е.М. Гуманізм, суспільна інтеграція та соціальний розвиток / Е.М. Лібанова // Демографія та соціальна економіка. – 2010 - № 2. - С. 3-15.
240. Лібанова Е.М. Праця задля людського розвитку: Україна 2015 / Е.М. Лібанова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.idss.org.ua/arhiv/2015_17_12Lib.pptx
241. Лібанова Е. Соціальна орієнтація ринкової економіки як передумова консолідації суспільства / Е. Лібанова / Вісник Національної академії наук України – 2010. - № 8. - С. 3-14.
242. Лига М.Б. Качество жизни: генезис идей / М.Б. Лига // Учёные записки ЗабГГПУ. – 2011. - № 4 (39). - С. 237-244.
243. Лига М. Индикаторы и методики оценки качества жизни в контексте социальной квалиметрии / М. Лига // Европейский журнал социальных наук. - 2012. - № 7. – С. 284-290.

244. Липов В.В. Институциональная комплементарность как фактор формирования социально-экономических систем / В.В. Липов // Journal of Institutional studies. – 2012. - № 1. – С. 25-45.
245. Лисенко В.В. Довіра як фактор розвитку підприємницької діяльності в агробізнесі / В.В. Лисенко // Глобальні та національні проблеми економіки Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. - 2015. - Випуск 6. – С. 194-199.
246. Лисин В. Макроэкономическая теория и политика экономического роста / В. Лисин. – М.: ЗАО «Издательство «Экономика», 2003 – 320 с.
247. Лисицин А.И. Качество жизни населения – определяющий критерий социально-экономической политики администрации Ярославской области / А.И. Лисицин // Качество и жизнь. – 2002. – № 1. – С. 4-5.
248. Лисовицкий В.Н. История экономических учений: учеб. пособ. / В.Н. Лисовицкий. - Х.: Р.И.Ф. [ТОВ], 2002. - 319 с.
249. Литвинов В.А. Проблемы уровня жизни в современной России / В.А. Литвинов. - М.: Издательство ЛКИ, 2008. - 248 с.
250. Лопатников Л.И. Экономико-математический словарь. Словарь современной экономической науки. 5-е изд., перераб. и доп. - М.: Дело, 2003. - 520 с.
251. Людський капітал регіонів України в контексті інноваційного розвитку: моногр. / В.П. Антонюк, О.І. Амоша, Л.Г. Мельцер та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2011. – 308 с.
252. Мазур О.Є. Систематизація підходів до визначення категорії "інститут" / О.Є. Мазур // Економіка розвитку. - 2014. - № 1. - С. 41-45.
253. Макаренко М.В. Сутність транспортної інфраструктури та її місце у ринкових відносинах / М.В. Макаренко, О.А. Слободян // Збірник наукових праць ДЕТУТ. Серія «Економіка і управління». - 2012. - Вип. 21-22. - Ч. 1. - С. 6-12.
254. Макаров С. Государство как субъект социально-экономических процессов / С. Макаров // Философия хозяйства. - 2005. - № 4-5. – С. 180-190.
255. Макарян А.С. Глобализация и человеческий потенциал: демографическое измерение. Международный аспект / А.С. Макарян. – ЗАО «Издательство «Экономика», 2003. – 160 с.

256. Макарян А.С. Глобальная экономика и человеческий потенциал / А.С. Макарян // Труд за рубежом. – 2003. - № 3. – С. 3-21.
257. Маковоз О.В. Основні аспекти розвитку транспортної систем України / О.В. Маковоз, А.С. Глазкова // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2013. - № 43. - С. 50-52.
258. Маликов Н.С. Качество и уровень жизни населения России: тенденции и динамика // Уровень жизни населения регионов России. 2002. - № 11. - С. 41-50.
259. Мальшко И.И. Синергетические проблемы эволюции социально-экономических систем: социально-философский анализ / И.И. Мальшко / Диссертация на соискание уч. степени доктора философских наук по специальности 09.00.11. – социальная философия. – М., 2004. – 400 с.
260. Мамалуй А.А. Архитектоника или сетевые структуры? / А.А. Мамалуй // Інституційна архітектоніка та механізми економічного розвитку: Матеріали наукового симпозіуму. – Х.: ХНУ, 2005. – С. 72-81.
261. Мамедов О.Ю. Экономика – сильнее производства! / О.Ю. Мамедов // TERRA ECONOMICUS. - 2 015. - № 1. - С. 6-13.
262. Маркс К. К критике политической экономии (черновой набросок 1857–1858 годов) / К. Маркс, Ф. Энгельс // Сочинения. - 2-е изд. - Т. 46. Ч. 1. – 560 с.
263. Маслоу А. Психология бытия / А. Маслоу; Пер. с англ. – К.: Ваклер, 1997. – 300 с.
264. Межа бідності в Україні та Європі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zet.in.ua/zakonoproekt/socialnaya-zashhita/mezha-bidnosti-v-ukra%D1%97ni-ta-yevropi/>
265. Менгер К. Основания политической экономии / К. Менгер // Австрийская школа в политической экономии: К. Менгер, Е. Бем-Баверк, Ф. Визер / Пер. с нем.; предисл., коммент., сост. В.С. Автономова. – М.: Экономика, 1992. - 496 с.
266. Место Украины в мировых рейтингах: от бизнеса до счастья (инфографика) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.segodnya.ua/life/stories/nashe-mesto-v-mirovyh-reytingah-infografika-684681.html>
267. Методика вимірювання людського розвитку / Національна академія наук України; Міністерство економічного розвитку і торгівлі України; Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи; Державна служба статистики України. - К., 2012. – 51 с.

268. Микешина Л.А. Наука, философия, культура: форма диалога и когнитивного взаимодействия (case studies и их интерпретации) / Л.А. Микешина // Грани познания: наука, философия, культура в XXI веке: в 2 кн. / отв. ред. Н.К. Удумян; Ин-т истории естествознания и техники им. С.И. Вавилова РАН; Ин-т философии РАН. – М.: Наука, 2007. – Кн. 1. – 383 с.

269. Мицкевич Н. Эдукология: инвариантные характеристики / Н. Мицкевич // Эдукатор. – 2010. - № 1 (17). – С. 21-26.

270. Михайлов В.В. Институциональное обеспечение процессов инновационной модернизации социально-экономических систем / В.В. Михайлов, О.В. Глушакова [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://journal.safbd.ru/ru/content/metodologicheskie-podhody-k-obosnovaniyu-napravleniy-innovacionnoy-modernizacii-socialno>

271. Михайлов В. Методологические подходы к обоснованию направлений инновационной модернизации социально-экономических систем / В. Михайлов, О. Глушакова // Сибирская финансовая школа, 2011. - № 6. - С. 3-7.

272. Мстиславский П.С. Вопросы теории и методологии анализа качества жизни / П.С. Мстиславский // Уровень жизни населения регионов России. - 2002. - № 2. - С. 5-17.

273. На межі. Вирішення проблем дискримінації та нерівності в Україні // The Equal Rights Trust Country Report Series: 5. – Лондон: Stroma Ltd, 2015. – 473 с.

274. На пути к активной, справедливой и социально сплоченной Европе. Доклад специальной рабочей группы высокого уровня по вопросам социальной сплоченности в XXI веке. СЕ, Страсбург, 26.10.07. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: [www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/source/TSCF\(2007\)31R.doc](http://www.coe.int/t/dg3/socialpolicies/source/TSCF(2007)31R.doc).

275. Наукова та інноваційна діяльність в Україні. Статистичний збірник / Державна служба статистики України – Київ, 2015. – 255 с.

276. Наше общее будущее: Доклад Международной комиссии по окружающей среде и развитию (МКОСР). / Пер. с англ. М.: Прогресс, 1989. - 376 с.

277. Не в деньгах счастье: аналитические материалы // Исследовательский холдинг «Ромир» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://romir.ru/studies/305_1328212800/

278. Нестеренко Л.А. Процессы повышения качества жизни: региональный аспект / Л.А. Нестеренко // Молодой ученый. - 2011. - №12. - Т.1. - С. 161-166.

279. Новая философская энциклопедия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://iph.ras.ru/elib/2902.html>
280. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт. - М.: Фонд экономической книги «Начала», 1997. - 180 с.
281. Норт Д. Институты и экономический рост: историческое введение / Д. Норт // THESIS. – 1993. - Т. 1. - Вып. 2. - С. 69-91.
282. Норт Д. Понимание процесса экономических изменений / Д. Норт. - М.: Изд. Дом Гос. ун-та Высшей школы экономики, 2010. - 256 с.
283. Нугаев Р.М. Качество жизни в трудах социологов США / Р.М. Нугаев, М.А. Нугаев // Социологические исследования. – 2003. – № 6. – С. 100–105.
284. Нуреев Р. Теории развития: институциональные концепции становления рыночной экономики / Р. Нуреев // Вопросы экономики. – 2000. - № 6. - С. 34-56.
285. Ожегов С.И. Словарь русского языка: Ок. 57 000 слов / Под ред. чл.-корр. АН СССР Н.Ю. Шведовой. – 18-е изд., стереотип. – М.: Русс.яз., 1986. – 797 с.
286. Окружающей среды деградация // Энциклопедия Кругосвет [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.krugosvet.ru/enc/nauka_i_tehnika/tehnologiya_i_promyshlennost/OKRUZHAYUSHCHE_SREDI_DEGRADATSIYA.html
287. Олейников Ю.В. От инфантильного бытия к зрелому обществу зрелых людей / Ю.В. Олейников // Философские науки. - 2012. - № 2. - С. 36-48.
288. Ольсевич Ю.Я. Когнитивно-психологический сдвиг в аксиоматике экономической теории. (Альтернативные гипотезы) / Ю.Я. Ольсевич. - СПб: Алетейя, 2012. – 224 с.
289. Ольховатская Ю.В. Положительное и отрицательное влияние компьютера на психику человека / Ю.В. Ольховатская [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://nsportal.ru/shkola/informatika-i-ikt/library/polozhitelnoe-i-otritsatelnoe-vliyanie-kompyutera-na>
290. Осипов Ю.М. Опыт философии хозяйства / Ю.М. Осипов. – М.: Изд-во МГУ, 1990. – 382 с.
291. Осипов Ю.М. Философия хозяйства. В двух книгах / Ю.М. Осипов - М.: Юристъ, 2001. – 624 с.
292. Остафійчук Я.В. Місце сфери послуг у сучасній парадигмі сталого розвитку / Я.В. Остафійчук // Інвестиції: практика та досвід. – 2012. - №3. - С. 30-32.

293. Остафійчук Я.В. Модель впливу сфери послуг на якість життя населення / Я.В. Остафійчук // Національне господарство України: теорія та практика управління: зб. наук. пр.; Державна установа –Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України. – К.: ДУ ІСПСР НАН України, 2012. – С. 68–72.
294. Остафійчук Я.В. Підходи до класифікації послуг у контексті формування системи управління сферою послуг / Я.В. Остафійчук // Ефективна економіка. – 2012. - № 1 [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=892>
295. Остафійчук Я.В. Сталій розвиток сфери послуг: сутність, тенденції та перспективи: моногр. / Я.В. Остафійчук; НАН України, ДУ "Ін-т економіки природокористування та сталого розвитку. - К.: ДЕТУТ, 2012. – 292 с.
296. Остафійчук Я.В. Суспільний вектор сталого розвитку (питання теорії та практики) / В.І. Куценко, В.П. Удовиченко, Я.В. Остафійчук та ін.; наук. ред. В.І. Куценко ; Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». – Чернігів: Лозовий В.М., 2013. – 336 с.
297. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
298. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
299. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://new.mtu.gov.ua/>
300. Охват населения высшим образованием в Украине составляет 76% - Институт демографии [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.unian.net/society/1023768-ohvat-naseleniya-ukrainyi-vyisshim-obrazovaniem-sostavlyayet-76-institut-demografii.html>
301. Павлов А.П. Качество жизни – новое виденье / А.П. Павлов [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/kachestvo-zhizni-novoe-videnie>
302. Палант О.Ю. Детермінанти розвитку транспортної системи України / О.Ю. Палант // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. - 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: journals.uran.ua/index.php/2225-6407/article/.../21834
303. Парсонс Т. Система современных обществ / Т. Парсонс. - М.: Аспект Пресс, 1998.- 270с.

304. Парахонский А.П. Влияние информационной среды на общественное здоровье / А.П. Парахонский // Современные наукоемкие технологии. - 2006. - № 6 - С. 39-40.
305. Пахомов Ю. Бифуркаційний стан світосистемного ядра напередодні зміни світових лідерів / Ю. Пахомов // Економіка України. - 2008. - № 4. – С. 4-14.
306. Пахомов Ю. Украина: парадоксы роста и развития / Ю. Пахомов // Коммунист, 31 октября 2007 г.
307. Пахомов Ю. Украина реагирует на деградацию и беспредел симпатией к России? / Ю. Пахомов // 2000. - 2010, 19 февраля.
308. Перспективы развития транспортной логистики в Украине [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://te.ua/sev/transport/7373.html>
309. Петропавлова Г.П. Содержание категории «качество жизни» в науке и использование в практике управления территорией / Г.П. Петропавлова // Экономика и экологический менеджмент, 2011. – Вып. 1 (Март).
310. Петруня Ю.Є. Інституціональні чинники економічного розвитку / Ю.Є. Петруня, О.Ф. Івашина // Економічна теорія. – 2010. – №4. – С. 24-32.
311. Пигу А. Экономическая теория благосостояния / А. Пигу; пер. с англ. общ. ред. С.П. Аукуционек; вступ. ст. Г.Б. Хромушин. – М.: Прогресс, 1985. – 512 с.
312. Підпригора І.В. Особливості інноваційної діяльності в межах кластеру / І.В. Підпригора // Журнал Науковий огляд, 2015. - № 8 (18) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/.../569
313. Поланьи К. Экономика как институционально оформленный процесс / К. Поланьи // Экономическая социология. - 2002. - Т. 3. - № 2. - С. 62–73.
314. Полтерович В.М. Институциональные ловушки и экономические реформы / В.М. Полтерович // Экономика и математические методы. - 1999. - Т. 35. - Вып. 2. - С. 3-19.
315. Потапов А.В. Институциональные проблемы управления качеством жизни / А.В. Потапов // Вестник Саратовского государственного технического университета. - 2007. - № 28. - С. 234-240.
316. Пригожин И. Наука, цивилизация и демократия / И. Пригожин // Философия и социология науки и техники: Ежегодник. 1988-1989. - М., 1989. - С.7-19.

317. Приступа Є. Якість життя людини: категорії, компоненти та їх вимірювання / Є. Приступа, Н. Кеуриш // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2010. – № 2. – С. 54–63.
318. Пырьянова О.А. Природа и сущность человека: возможность концептуального определения / О.А. Пырьянова // Alter Idem. – 2010. - № 3. – С. 50-56.
319. Райзберг Б.А. Современный социэкономический словарь / Б.А. Райзберг. - М. : ИНФРА-М, 2012. – 629 с.
320. Развитие в развитых странах (к постановке проблемы) / материал подгот. И. Гришин // Мировая экономика и международные отношения. – 2008. - № 5. – С. 90-102.
321. Разум сердца: Мир нравственности в высказываниях и афоризмах: Сборник / Сост. В.Н. Назаров, Г.П. Сидоров. – М.: Политиздат, 1989. – 605 с.
322. Рассказова Е. Методы диагностики качества жизни в науках о человеке / Е. Рассказова // Вестник Московского университета. – 2012. – Серия 14. – № 3. – С. 95-108.
323. Регіональний людський розвиток: Стат. бюл. / Відп. за випуск І.В.Калачова. – К.: Держстат України, 2012. – 45 с.
324. Регіональний людський розвиток. Статистичний бюлетень. Державна служба статистики України. – Київ, 2015. – 50 с.
325. Рейтинг зарплат в европейских странах [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.warandpeace.ru/ru/news/vien/74250/>
326. Рифкин Дж. Третья промышленная революция: Как горизонтальные взаимодействия меняют энергетику, экономику и мир в целом / Дж. Рифкин. – К.: Альпина нон-фикшн, 2014. – 410 с.
327. Рогов С.М. Государство и общественное благо: мировые тенденции и российский путь / С.М. Рогов. – М.: Институт США и Канады РАН, 2005. - 271 с.
328. Ролз Дж. Теория справедливости / Дж. Ролз. – М.: Изд-во ЛКИ, 2010. – 266 с.
329. Россохин А.В. Рефлексия и внутренний диалог в изменённых состояниях сознания: интерсознание в психоанализе / А.В. Россохин. - М.: «Когито-Центр», 2010. – 304 с.
330. Россошанский А.И. Оценка качества жизни населения: обзор методологических подходов / А.И. Россошанский // Молодой ученый. - 2013. - №11. - С. 440-445.

331. Рубинштейн А.Я. К проблеме общего социального анализа / А.Я. Рубинштейн // Новая экономическая ассоциация [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.econorus.org/sub.phtml?id=179>
332. Садков В.Г. Об оценке эффективности общественного развития стран мирового сообщества / В.Г. Садков, И.Е. Греков // Финансы и кредит, 2006. - № 8. - С.51-62
333. Садовая Е. Качество жизни населения мира: измерение, тенденции, институты // Е.Садовая, В. Сауткина. – М.: ИМЭМО РАН, 2012. – 208 с.
334. Сакайя Т. Стоимость, создаваемая знаниями, или История будущего / Т. Сакайя // Новая постиндустриальная волна на Западе. Антология / Под ред. В.Л. Иноземцева. – М.: Academia, 1999. – 640 с.
335. Самуэльсон П. Экономика / П. Самуэльсон, В. Нордхаус; пер. с англ. - 16-е изд. - М.: Издательский дом «Вильямс», 2003. - 688 с.
336. Салій О.М. Функціональні призначення та основні завдання соціальної інфраструктури України / О.М. Салій // Наука і економіка. – 2012. – № 2 (18). – С. 215-218.
337. Сборник научных работ В.И. Вернадского / Под ред. К.А. Степанова – М.: Издательский дом «Ноосфера». – 2001. – 244 с.
338. Сиземская И. Социокультурные измерения современной экономики / И. Сиземская // Философские науки. – 2009. - № 2. – С. 5-8.
339. Симакина М.А. Сущность концепции качества жизни в современных российских исследованиях / М.А. Симакина // Молодой ученый. - 2012. - №5. - С. 210-214.
340. Симоненко В.К. Пятилетка «враздрай». Экономическое эссе / В.К. Симоненко. – К.: Знання, 2011. – 428 с.
341. Смит А. Исследование о природе и причинах богатства народов. В 2-х т. / А. Смит. - М.-Л.: Госсоцэктгиз, 1935. Т.1. - 371 с.; Т.2. - 475 с.
342. Смолин О. Образование - фундамент культуры / О. Смолин // Свободная мысль. - 2012. - № 4. - С. 7-23.
343. Соболев В.М. Інституційні чинники розвитку фінансового сектору економіки в умовах ринкової трансформації: монографія / В.М. Соболев, М.В. Олійник, О.Л. Яременко, І.В. Шкодїна, М.В. Іващенко; ред.: В.М. Соболев; Нац. банк України, Ун-т банк. справи. - К.: УБС НБУ, 2010. - 350 с.

344. Соболев В.М. Оцінка економічної ефективності альтернативних інвестиційних проектів в сучасних економічних умовах / В.М. Соболев // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. – 2008. - № 802. – С. 115-120.
345. Соболева И.В. Человеческий потенциал рыночной экономики: проблемы, сохранение, развитие / И.В. Соболева; Ин-т экономики РАН. – М.: Наука, 2007. – 202 с.
346. Сорокин П.А. Современное состояние России / П.А. Сорокин // Новый мир. - 1992. - № 5. - С. 161-191.
347. Соціальна прірва в Україні поглиблюється. Багатії отримують в 9 разів більше бідних [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.newsru.ua/finance/06may2008/v_9_raz.html
348. Социальная политика, уровень и качество жизни: словарь / под ред. В. Н. Бобкова, А. П. Починка. - М.: ВЦУЖ, 2001. - 288 с.
349. Спиридонов С.П. Институциональные индикаторы качества жизни: Монография / С.П. Спиридонов, Е.В. Нижегородов, Б.И. Герасимов. - Тамбов: Издательство ТГТУ, 2010. - 136 с.
350. Справедливая глобализация: Роль МОТ. Доклад Генерального директора о Всемирной комиссии по социальным аспектам глобализации учрежденная МОТ. – Женева: Международное бюро труда, 2004. – 75 с.
351. Справедливость и эффективность: теория, методология, политика (круглый стол) // Социальная справедливость и экономическая эффективность: опыт, проблемы, теория. Материалы научн. конференции / Под ред. М.И. Воейкова. – М.: ЛЕНАНД, 2007. – 288 с.
352. Степин В. Цивилизация и культура / В. Степин. - СПб.: СПбГУП, 2011. - 408 с.
353. Стиглиц Дж. Цена неравенства. Чем расслоение грозит нашему будущему / Дж. Стиглиц. – М.: Изд-во «Эксмо», 2015. – 511 с.
354. 100 богатейших людей мира «могут искоренить нищету» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.warandpeace.ru/ru/news/view/76391>
355. Стратегія сталого розвитку "Україна - 2020" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
356. Таран Г.В. Сценарні моделі активізації інноваційної діяльності / Г.В. Таран // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». – 2015. - № 15. - С. 44-46.

357. Тарасевич В. Будущее наступает не внезапно / В. Тарасевич // Мир перемен. – 2014. - № 1. – С. 89-93.
358. Тарасевич В.Н. О триединой субстанции и тайне институтов / В.Н. Тарасевич // Наукові праці ДонНТУ. Серія: економічна. – 2011. – Вип. 40-2. – С. 74-77.
359. Тарасова І.І. Дослідження теорії інституціоналізму в управлінні економічними та суспільними інститутами // Економічний часопис-XXI, 2014. - № 11-12. – С.11-14
360. Тодоров А.С. Качество жизни: Критический анализ буржуазных концепций / А.С. Тодоров; пер. с болг. - М.: Прогресс, 1980. - 223 с.
361. Тонконогов А.В. Философия духовной безопасности как научная дисциплина / А.В. Тонконогов // Социально-экономические знания. – 2008. – № 4. – С. 265-273.
362. Третяк В. П. Управління розвитком соціальної інфраструктури України в умовах глобалізації: монографія / В.П. Третяк. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 317 с.
363. Туманян В.Э. Социализация и экономическое отчуждение в постиндустриальном обществе / В.Э. Туманян // Бізнесінформ. - 2013. - № 11. - С. 14-19.
364. Турчин Л.Є. Сутність поняття «довіра» як економічної категорії / Л.Є. Турчин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1173>
365. Тхор С.О. Перспективи розвитку транспортного комплексу України / С.О. Тхор // Інвестиції: практика та досвід. - 2013. - № 1. - С. 54-56.
366. Тютюнникова С.В. Антикризисное регулирование занятости / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Державне антикризове управління економікою в умовах глобалізації». - К.: КНЕУ, 2013 – С. 316-319.
367. Тютюнникова С.В. Возрастание роли государства в антикризисном регулировании экономики / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Формування ринкової економіки: зб. наук. праць. – Спец. вип. Державне антикризове управління національною економікою: світовий досвід та проблеми в Україні. – К.: КНЕУ, 2010. – С. 151-154.
368. Тютюнникова С.В. Государство и образование: стратегическая взаимообусловленность в XXI веке / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Социальная экономика. – 2010. - № 2. – С. 188-194.
369. Тютюнникова С.В. Достойный труд как условие и фактор инновационного развития / С.В. Тютюнникова // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції

«Економічний розвиток України в сучасному просторі та часі»: Збірник статей. – Х.: ФОРМ Павлишко О.Г., 2010. – С. 138-144.

370. Тютюнникова С.В. Институциональное обеспечение качества жизни / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Институты и механизмы регулирования в условиях глобальной нестабильности: Разделы 1–4: Коллективная монография. – Ростов н/Д: Содействие–XXI век, 2014. – С. 163-172.

371. Тютюнникова С.В. Институциональные предпосылки формирования экономики знаний / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Рынки и институты в процессе эволюции хозяйственных порядков: коллективная монография / авторский коллектив, под общ. ред. О.С. Белокрыловой - Ростов н/Д: Изд-во «Содействие – XXI век», 2013. - 208 с. - С. 65-72.

372. Тютюнникова С.В. Качество жизни как фактор социально-экономического развития / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Развитие современной России: проблемы воспроизводства и созидания: Сборник научных трудов [Электронный ресурс] - Режим доступа: URL:<http://elib.fa.ru/fbook/alpidovskaya.pdf>

373. Тютюнникова С.В. Модернизация системы образования как стратегическая цель развития в XXI веке / С.В. Тютюнникова, О.В. Бервено // Экономика образования. – 2012. – С. 87-90.

374. Тютюнникова С.В. Формирование доходов населения в условиях рыночной трансформации / С.В. Тютюнникова. - Х.: Основа, 1999. - 273 с.

375. Україна потрапила в п'ятірку найнещасніших країн світу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://radio24.ua/news/showSingleNews.do?objectId=12879>

376. Умнова И.А. Безопасность среды обитания и устойчивое развитие – глобальные проблемы XXI века. Оценка ситуации в странах постсоветского пространства / И.А. Умнова [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://www.journal-io.com/index.php?option=com_content&view=article&id=1306&Itemid=109

377. Управление качеством / Е.И. Семенова, В.Д. Коротнев, А.В. Пошатаев и др.; под ред. Е. И. Семеновой. - М.: КолосС, 2003. - 184 с.

378. Урсул А.Д. В.И. Вернадский и глобально-ноосферные исследования / А.Д. Урсул, Т.А. Урсул [Электронный ресурс] - Режим доступа: http://e-notabene.ru/pr/article_383.html

379. Ушаков Д.Н. Большой толковый словарь современного русского языка. – М.: «РОССА», 2008. – 1248 с.
380. Фахрутдинова Е.В. Качество жизни населения в системе социально-экономических отношений: институциональный подход / Е.В. Фахрутдинова; диссер. на соискание научн. степени доктора эконом. наук: 08.00.01. - Казань, 2010.- 420 с.
381. Федотова Н.Н. Внеэкономический капитал и его значение для экономики и общества / Н.Н. Федотова, Л.Н. Федотов // Философские науки. – 2009. – № 2. - С. 39–55.
382. Федулова Л.І. Особливості економіки знань на сучасній фазі розвитку суспільства: теорія і практика розбудови в Україні / Л.І. Федулова, Т.М. Корнєєва // Актуальні проблеми економіки. – 2010. - № 4 (106). – С. 73-86.
383. Философский словарь / под ред. И. Т. Фролова. – М.: Политиздат, 1987 – 590 с.
384. Философский энциклопедический словарь / Гл. редакция: Л.Ф. Ильичев, П.Н.Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов. - М.: Сов. Энциклопедия, 1983. – 840 с.
385. Финансовый портал Минфин [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://index.minfin.com.ua>
386. Флорида Р. Креативный класс: люди, которые меняют будущее / Р. Флорида; Пер. с англ. - М.: Классика-XXI, 2007. – 421 с.
387. Фоменко Г.Р. Развитие транспортной системы в городах / Г.Р. Фоменко, К.Р. Сабитова // Транспорт. Транспортные сооружения. Экология. - 2014. - № 2. - С. 88-96.
388. Фрайман А.С. «Качество» как философская категория / А.С. Фрайман / Вестник Челябинского государственного университета. Экономика. Вып. 37. - 2012. - № 9 (263). - С. 46–51.
389. Франкл В. Человек в поисках смысла: Сборник / В. Франкл; Пер. с англ. и нем. Д.А. Леонтьева, М.П. Папуша, Е.В. Эйдмана. - М.: Прогресс, 1990. - 368 с.
390. Фролов И.Т. Введение в философию / И.Т. Фролов [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://mipt.ru/education/chair/philosophy/textbooks/frolovintro/part2_4.php
391. Фролов И.Т. Человек, философия, гуманизм / И.Т. Фролов // Место и роль гуманизма в будущей цивилизации. - М.: ЛЕНАНД, 2014. - С. 18-23.
392. Фромм Э. Бегство от свободы / Э. Фромм; Пер. с англ. Г. Ф. Швейника; Общ. ред. П. С. Гуревича. - М.: Прогресс, 1990. - 269 с.

393. Хвесик М.А. Сучасна парадигма сталого розвитку в умовах глобалізації / М.А. Хвесик, О.М. Шубалий // Еко' номіка природокористування і охорони довкілля: зб. наук. пр. - К.: ДУ ІЕПСР НАН України, 2011. - С. 4-14.
394. Хохлов Н.П. Фундаментальность как важнейший принцип университетского образования / Н.П. Хохлов // Економіка розвитку. - 2001. - № 1 (41). – С. 16-19.
395. Цели развития тысячелетия: доклад ООН за 2015 год. - Нью-Йорк, 2015. – 75 с.
396. Цілі розвитку тисячоліття в Україні: 2000-2015. Аналітична доповідь. – Київ, 2015. – 73 с.
397. Человеческий потенциал России: интеллектуальное, социальное, культурное измерения / под ред. Б.Г. Юдина. - М.: Институт человека РАН, 2002. - 265 с.
398. Человеческое и социальное развитие: Сборник докладов / Под ред. В.П. Колесова, А.А. Тихомирова; Сост. А.А. Саградов. – М.: Эконом. факультет МГУ, ТЕИС, 2003. – 155 с.
399. Черкасов А.В. Управління якістю життя населення: монографія / А.В. Черкасов. – Полтава: РВВ ПД АА, 2012. – 310 с.
400. Чумаков А.Н. Глобализация. Контуры целостного мира: монография / А.Н. Чумаков; Российская академия наук, Институт философии. - 2-е изд., перераб. и доп., науч. - М.: Проспект, 2014. - 432 с.
401. Чупайленко О. Розширення функцій інноваційних кластерів в Україні / О. Чупайленко, В. Бєро // Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. - 2013. - № 5. – С. 9-16.
402. Шарден П.Т. Феномен человека / П.Т. де Шарден. – М.: Наука, 1987. – 240 с.
403. Шаститко А.Е. Новая институциональная экономическая теория / А.Е. Шаститко. - М.: Экономический факультет МГУ, ТЕИС, 2002. - 591 с.
404. Шварц Е.А. Экологический императив, экологическая политика России 2000-х и конкурентоспособность экономики / Е.А. Шварц, А.Ю. Книжников // Общественные науки и современность. - 2012. - №4. – С. 24-38.
405. Швец Ю.Ю. Влияние институциональных изменений на инновационное развитие / Ю.Ю. Швец // Бізнес-Інформ. - 2011. - № 4. - С. 30-32.
406. Шевцов П.А. Экологическая обстановка - качество жизни населения / П.А. Шевцов // Экономические науки. - 2011. - № 10 (83). – С. 82-85.
407. Шевяков А. Социальное неравенство: тормоз экономического и демографического роста / А. Шевяков // Уровень жизни населения регионов России. - 2010. - № 5. - С. 38-52.

408. Шляхтенко С.Г. Категории качества и количества / С.Г. Шляхтенко. – Ленинград, Изд-во Ленинградского университета, 1968. – 144 с.
409. Шмехтер А.А. Государственные программы в сфере труда и занятости (опыт США) / А.А. Шмехтер // Труд за рубежом. - 2004. - № 3. – С. 45-65.
410. Шовкалюк В.С. Кластери та інноваційної розвиток України / В.С. Шовкалюк // Створення та функціонування інноваційних кластерів. – К., 2009. – С. 2-14.
411. Шовкун І.А. Передумови інноваційного розвитку економіки з позицій інституціонального підходу / І.А. Шовкун // Економічна теорія. - 2004. - № 4. - С. 22-38.
412. Шопенгауэр А. Мир как воля и представление / А. Шопенгауэр; Пер. Ю.И. Айхенвальда // Собрание сочинений в 5 т. - Т. 1. - М.: Московский клуб, 1992. - 396 с.
413. Шорохова М.А. Диалектический подход к проблеме качества жизни / М.А. Шорохова, И.Л. Сиротина // Известия высших учебных заведений. Поволжский регион. Гуманитарные науки. – 2014. – № 2 (30). – С. 70-77.
414. Шорохова М.А. Инновационное качество жизни как основа формирования гуманистической государственной идеи в современной России / М.А. Шорохова [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://www.unn.ru/e-library/vestnik_soc.html?anum=3404
415. Шульга М.О. Дрейф на узбіччя. Двадцять років суспільних змін в Україні / М.О. Шульга. - К.: ТОВ «Друкарня Бізнесполіграф», 2011. - 448 с.
416. Щекотин Е.В. Качество жизни в глобальном обществе риска: методологический подход / Е.В. Щекотин [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/kachestvo-zhizni-v-globalnom-obschestve-riska-metodologicheskiiy-podhod>
417. Эволюция понимания категории "качество" как атрибута в системах управления [Электронный ресурс] – Режим доступа: http://quality.eur.ru/MATERIALY15/evaluation_quality.htm
418. Экономический анализ системы управления качеством жизни: монография / О.И. Бетин, Б.И. Герасимов, В.В. Дробышева, Л.И. Федорова, В.В. Худеева; под науч. ред. д-ра экон. наук, проф. О.И. Бетина и д-ра экон. наук, проф. Б.И. Герасимова. – Тамбов: Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2007. – 148 с.
419. Эмирова А. Исторические аспекты интеграции транспортных систем / А. Эмирова // Экономика и менеджмент на транспорте: сб. науч.тр. - 2011. - Вып. 8. - С. 216-221.

420. Эмирова А. Трансформация транспортных систем в условиях глобализации мировой экономики / А. Эмирова [Электронный ресурс]. – Режим доступа: economics.ihbt.ifmo.ru/file/article/11160.pdf

421. Энгельс Ф. Анти-Дюринг / К. Маркс, Ф. Энгельс // Соч. 2-е изд. - Т. 20. – С. 7–338.

422. Юдина Т.Н. Региональная социальная сплоченность как показатель качества жизни россиян: социологическое измерение / Т.Н. Юдина // Ученые записки Забайкальского государственного университета. Серия: Философия, социология, культурология, социальная работа. – 2013. - № 4 (51). - С. 107–115.

423. Якість життя населення регіону: аналіз, прогнозування, соціальна політика. Монографія. – Одеса: Одеський нац. економічний унів-тет., 2012. – 316 с.

424. Яковенко В.Г. Обґрунтування необхідності розвитку міжнародних транспортних коридорів в Україні / В.Г. Яковенко // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2011. - № 35. – С. 118-121.

425. Яковенко Л.І. Економічні основи модернізації вищої освіти в умовах становлення економіки знань / Л.І. Яковенко, О.В. Пащенко. – Полтава: Скайтек, 2011. – 216 с.

426. Яненко І.Г. Організаційно-управлінські ресурси інноваційного розвитку економіки: методологія та практика : монографія / І.Г. Яненко. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2012. – 380 с.

427. Янковская В.И. Основные составляющие качества трудовой жизни / В.И. Янковская // Стандарты и качество. - 2003. - № 2. - С. 46-47.

428. Яременко О.Л. Архітектоніка інституційних змін / О.Л. Яременко // Інституційна архітектоніка та механізми економічного розвитку: Матеріали наукового симпозиуму. – Х.: ХНУ, 2005. – С.70-72.

429. Яременко О.Л. Будущее глобализации и проблема монетарного суверенитета / О.Л. Яременко // Взгляд из Украины. Кн. 2: монография / НАН Украины, Ин-т экономики и прогнозирования; под ред. В.М. Гейца, А.А. Грищенко. - К., 2012. - С. 288-299.

430. Яременко О.Л. Вектор довіри та інституційна еволюція соціально-економічної системи в умовах глобалізації / О.Л. Яременко // Інститут довіри в координатах економічного простору-часу: монографія / НАНА України, Ін-т економіки та прогнозування; за ред. А.А. Грищенко. - К., 2012. - С. 90-96.

431. Яременко О.Л. Генезис і розвиток суб'єктів господарювання / О.Л. Яременко // Управління розвитком суб'єктів господарювання: моногр. / О.Л. Яременко, А.В. Строкович та ін.; Нар. укр. акад.; каф. менеджменту. – Х.: Вид-во НУА, 2008. –72 с.
432. Яременко О.Л. Иерархические и сетевые основания генезиса институтов / О.Л. Яременко / Иерархия и сети в институциональной архитектонике экономических систем: монография / Т.И. Артемова, А.А. Гриценко, Т.А. Кричевская и др.; под. ред. чл. корр. А.А. Гриценко; НАН України, Ін-текономіки та прогнозування. – К., 2013. - С. 106-142.
433. Яременко О.Л. Кризисные факторы и направления сбалансирования хозяйственной системы / О.Л. Яременко // Взгляд из Украины. Кн. 2: монография / НАН Украины, Ин-т экономики и прогнозирования; подред. В.М. Гейца, А.А. Гриценко. - К., 2012. - С. 114-119.
434. Яременко О.Л. Механізм інституційних змін / О.Л. Яременко // Економічна теорія. – 2006. – № 1. – С. 3–12.
435. Яременко О.Л. Формування інститутів розвитку в економіці України: альтернативи та ризики / О.Л. Яременко // Вчені зап. Харк. гуманіт. ун-ту "Нар. укр. акад.". - Х., 2013. - Т. 19. - С. 249-267.
436. Яценко Л.Д. Рівень та якість життя населення України: міжнародні порівняння / Л.Д. Яценко, С.І. Лавриненко, Т.В. Цихан // Стратегічні пріоритети. - 2007. - № 3(4). – С. 103-111.
437. Andrews F.M. The Structure of Subjective Well-being in Nine Western Societies / F.M. Andrews, R.F. Inglehart // Social Indicators Research. – 1979. – Vol. 6. – P. 73–90.
438. Andrews F.M. Social Indicators of Well-Being: America's Perception of Quality of life / F.M. Andrews, S.B. Witney. – New York: Plenum Press, 1976.
439. Andrews F.M. Population Issues and Social Indicators of Well-Being / F.M. Andrews // Human Sciences Press, 1983. – P. 210-230.
440. Ackerman N. Objective and Subjective Income Adequacy / N. Ackerman, B. Paolucci // Social Indicators Research. – 1983. – Vol. 12. – P. 25–48.
441. Baldwin S. Quality of Life Perspectives and Policies / S. Baldwin, C. Godfrey, C. Propper. - London; New York: Routledge, 2002. – 270 p.
442. Berger N. A Well-Educated Workforce Is Key to State Prosperity / N. Berger, P. Fisher [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.epi.org/publication/states-education-productivity-growth-foundations/>

443. Berenger V. Multidimensional Measures of Well-Being: Standard of Living and Quality of Life Across Countries / V. Berenger, A. Verdier-Chouchane // World Development. – 2007. – Vol. 35, No. 7. – P. 1259–1276.

444. Berveno O.V. Life quality management in infomedia / O.V. Berveno // Wirtschaft und Management: Probleme der wissenschaft und praxis: Sammelwerk der wissenschaftlichen Artikel. Vol. 1 - Verlag SWG imex GmbH, Nürnberg, Deutschland, 2014. – S. 35-40.

445. Berveno O.V. The peculiarities of the interaction of the individual, society and economy in terms of new economic reality / O.V. Berveno // Economics, Management, Law: current state and perspectives of development: Collection of scientific articles. - Thorpe-Bowker®, Melbourne, Australia, 2015. - P. 23-27.

446. Bloomberg Innovation Index [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.deltalounge.net/wpress/2015/10/bloomberg-innovation-index/>

447. Brennan J. Majority of Americans Like Where They Live. A report on ABC News Washington Post Poll conducted February / J. Brennan – New York, 1986.

448. Bryant F.B. Dimensions of Subjective Mental Health in American Men and Women / F.B. Bryant, J. Veroff // Research on the Quality of Life / edited by Frank M. Andrews. – Ann Arbor, 1986. – P. 117–146.

449. Camagni R. Regional Innovation Patterns and the EU Regional Policy Reform: Towards Smart Innovation Policies / R. Camagni, R. Capello. - Paper presented at the 52 ERSA Conference in Bratislava, 21-24 August 2012. – 25 p.

450. Campbell A. The Sense of Well-being in America: Recent Patterns and Trends / A. Campbell. – New York: McGraw-Hill, 1981. – 264 p.

451. Campbell A. The Quality of American Life / A. Campbell, P.E. Converse, W.L. Rodgers. – New York : Russel Sage Foundation, 1976. – 583 p.

452. Climate Change 2007: The Physical Basis. Summary for Policy makers [Electronic resource]. - Access mode: http://www.ipcc.ch/publications_and_data/publications_ipcc_fourth_assessment_report_wg1_report_the_physical_science_basis.htm

453. Commons R.J. Institutional Economics / R.J. Commons // American Economic Review, 1931. – Vol. 21. – P. 648–657.

454. Denison E. The Source of Economic Growth in the US and the Alternatives Before US / E. Denison. - N.Y.: Committee for Economic Development, 1962.
455. Diener E. Assessing well-being: the collected works of Ed Diener / E. Diener. - New York: Springer, 2009. – 287 p.
456. Diener E. Beyond money. Toward an economy of well-being / E. Diener, M. Seligman // Psychological Science in the Public Interest. – 2004. - № 5 (1). – P. 1–31.
457. Diener E. Measuring quality of life: Economic, social and subjective indicators / E. Diener, E. Suh // Social Indicators Research. - 1997. - № 40. – P. 189–216.
458. Diener E. The evolving concept of subjective well-being: the multifaceted nature of happiness / E. Diener, C. Scollon, R. Lucas // In: E. Diener (ed.) Assessing well-being: the collected works of Ed Diener. – N.Y.: Springer, 2009. – P. 67-100.
459. Emelyanenko L. Integration of science, education and production in synergetic paradigm of public management / L. Emelyanenko, T. Shkoda [Electronic recourse]. - Accessed mode: http://mest.meste.org/MEST_Najava/VIII_Shkoda.pdf
460. Enright M. The geographic scope of competitive advantage / M. Enright // In E. Dirven, J. Groenewegen, & S. van Hoof (Eds.) Stuck in the region? Changing scales of regional identity. - Utrecht: Netherlands Geographical Studies, 1993. - P. 87-102.
461. Eurostat, 2013: Quality of life indicators - governance and basic rights [Electronic resource]. - Access mode: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_governance_and_basic_rights
462. Explanatory note on the 2014 Human Development Report composite indices Ukraine [Electronic resource]. - Access mode: hdr.undp.org/sites/all/themes/hdr...notes/UKR.pdf
463. Fahey T. Quality of life in Europe. First European Quality of Life Survey / T. Fahey, B. Maître, C. Whelan // European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. - Luxembourg: European Communities, 2004. - 117 p.
464. Fernandez R.M. A Multilevel Model of Life Satisfaction: Effects of Individual Characteristics and Neighborhood Composition / R.M. Fernandez, J.C. Kulik // American Sociological Review. – 1981. – Vol. 46. – P. 840–850.
465. Fisher J. The Four Domains Model: Connecting Spirituality, Health and Well-Being / John Fisher // Religions. - 2011. - № 2. – P. 17-28

466. Flax M.J. A Study in Comparative Urban Indicators: Conditions in Eighteen Large Metropolitan Areas / M.J. Flax. – Washington DC: Urban Institute, 1972. – 217 p.
467. Front-running cities changing transport, improving quality of life [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.eea.europa.eu/media/newsreleases/front-running-cities-changing-transport>
468. Galbraith J.K. The Affluent Society / J.K. Galbraith. - Cambridge, 1958. – 368 p.
469. GDP based on purchasing-power-parity (PPP) per capita. MBΦ (14 April 2015) [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2015/01/weodata/weorept.aspx?sy=2012&ey=2014&si>
470. GINI index // World Bank estimate [Electronic resource]. - Access mode: <http://data.worldbank.org/indicator/SI.POV.GINI?page=1>
471. Global Risks 2014. Ninth Edition Insight Report // World Economic Forum. – Geneva, 2014. - 60 p.
472. Global Wealth Report 2015. Credit Suisse Group AG, 2015. – 64 p.
473. Haken H. Principles of brain functioning: a synergetic approach to brain activity, behavior, and cognition / H. Haken. - Berlin; New York: Springer, 1996. - 347 p.
474. Haq N. Impact of Information Technology on Quality of Life and Well-Being of Secondary School Children / N. Haq, G. Abdullah // International Journal of Psychology and Behavioral Sciences, 2012. - № 2(4). – P. 94-102.
475. Haworth J.T. Life, Work, Leisure and Enjoyment: The Role of Social Institutions / J.T. Haworth // Leisure Studies Association News Letter, 2011. - № 88. – P. 72-80.
476. Helliwell J. World Happiness Report 2015 / J. Helliwell, R. Layard, J. Sachs. - New York: Sustainable Development Solutions Network, 2015. - 172 p.
477. Hjelle L. Personality Theories: Basic Assumptions, Research and Applications / L. Hjelle, D. Ziegler. - New York: McGraw-Hill International, 1992. - 624 p.
478. Hoffman S. Clash of Globalization / S. Hoffman [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.foreignaffairs.com/articles/58044/stanley-hoffmann/clash-of-globalizations>
479. How Are Canadians Really Doing: Canadian Index of Well-Being [Electronic resource]. - Access mode: <http://ciw.ca/reports/en/Reports%20and%20FAQs/CIW-HowAreCanadiansReallyDoing-FINAL.pdf16>
480. Human Development Report 1993. - New York: Oxford University Press, 1993. – 138 p.

481. Human Development Report 2014. Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience [Electronic resource]. - Access mode: <https://issuu.com/undp/docs/ghdr2014>
482. Human Development Report 2015: Work for Human Development / United Nations Development Programme. - New York, 2015. - 288 p.
483. Indicators of Sustainable Development: Guidelines and Methodologies. Third Edition. United Nations. - New York, 2007. – 93 p.
484. Inglehart R. Aspirations Adapt to Situation – But Why Are the Belgians so Much Happier than French? / R. Inglehart, J. Rabier // Research on the Quality of Life / edited by F.M. Andrews. – Ann Arbor, 1986. – P. 1–56.
485. ISO 9001 Система менеджменту якості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.teamprevent.com.ua/ua/poslugi/sistemi_menedzhmentu/iso_9001_sistema_menedzhmentu_jakosti.html
486. Istanbul OECD World Forum on Statistics, Knowledge and Policy / «Measuring and Fostering the Progress of Societies» [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.oecd.org/site/worldforum06/istanbulworldforum-measuringandfosteringtheprogressofsocieties.htm>
487. Kahn H. The Year 2000 / H. Kahn, A. Wiener. - New York: Macmillan, 1967. - 48 p.
488. KEI and KI Indexes [Electronic resource]. - Access mode: <http://web.worldbank.org>
489. Keynes J.M. The General Theory of Employment Interest and Money / J.M. Keynes, - Cambridge, 2011. – 416 p.
490. Kirdina S. Institutional matrices theory, or X&Y Theory: The Main Provisions and Applications / S. Kirdina // Journal of Institutional Studies, 2014. – Т. 6. - № 3. - С. 12-31.
491. Lafferty W.M. The politics of sustainable development: From global norms to national implementation / W.M. Lafferty // Environmental politics. – 1996. - Vol. 5. - № 2. – P. 185-208.
492. Marklund S. Paradise Lost / S. Marklund. - Lund: Arkiv, 1988. - P.11-17.
493. Michalos A.C. The Satisfaction and Happiness of Some Senior Citizens in Rural Ontario / A.C. Michalos // Social Indicators Research. – 1982. – Vol. 11. – P. 1–30.
494. Myrdal G. Against the Stream: Critical Essays in Economics / G. Myrdal. - New York: Random House, 1973. – 336 p.

495. Muro M. The new "cluster moment": how regional innovation clusters can foster the next economy / M. Muro, B. Katz. - Brookings, 2010. - 59 p.
496. No Limits to Learning - Bridging the Human Gap / J.W. Botkin, M. Elmandjra, M. Malitza. - Oxford: Copyright Club Of Rome, 1998. – 180 p.
497. Notes on "Quality of Life" [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.gdrc.org/uem/qol-define.html>
498. Nussbaum M. The Quality of Life / M. Nussbaum, A. Sen (eds.). – N.Y.: Clarendon Press, 1993. - 480 p.
499. OECD Environmental Outlook to 2030 [Electronic resource]. - Access mode: http://www.oecd-ilibrary.org/fr/environment/oecd-environmental-outlook-to-2030_9789264040519-en
500. Official Site Edition International Living [Electronic resource]. - Access mode: <http://internationalliving.com>
501. Osborne D. Reinventing government / D. Osborne, T. Gaebler, - N.Y.: Addison-Wesley Publ. Co., 1992. - 427 p.
502. Osborne D. Reinventing government: what a difference a strategy makes / D. Osborne; Global Forum on Reinventing Government Building Trust in Government 26-29 June 2007. – Vienna, 2007. – 21 p.
503. Ostafiichuk Ia.V. Institutional and Organizational conditions of achievement of social standards and guarantees of high level of vital functions of population / Ia.V. Ostafiichuk, T.M. Nosulich, Y.B. Shpyliova // Institutional framework for the functioning of the economy in the context of transformation: Collection of scientific articles. – Publishing house -BREEZEll, Montreal, Canada, 2015. – P. 331-337.
504. Ostrom E. Governing the Commons: The Evolution of Institutions for Collective Action / E. Ostrom. - Cambridge: Cambridge University Press, 1990. – 280 p.
505. Ostrom E. Understanding Institutional Diversity / E. Ostrom. - Princeton, NJ: Princeton University Press, 2005. – 355 p.
506. Ouchi W. Theory Z: How American Business Can Meet the Japanese Challenge / W. Ouchi. -NJ: Addison-Wesley, Reading, Mass, 1981. – 283 p.
507. Oxoby R.J. Understanding Social Inclusion, Social Cohesion and Social Capital / R.J. Oxoby // Economic Research Paper, 2009-09. - 30 p.

508. Parsons T. *The Structure of Social Action* / T. Parsons. – Glencoe, 1949. – 366 p.
509. Petrovic D. Methodological position(s) Institutional Economics / D. Petrovic, Z. Stefanovic // *Facta Universitatis. Series: Economics and Organization*. - 2009. - Vol. 6. - № 2, P. 105 – 114.
510. Polanyi K. *Forms of Integration and Supporting Structures* / K. Polanyi; edited by H.W. Pearson // *The Livelihood of Man* - NY: Academic Press, 1977. – P. 35-43.
511. Porter M.E. Clusters and the new economics of competition / M.E. Porter. - Harvard Business Review, 1998. - November–December. – P. 77–90.
512. Porter M.E. *The Competitive Advantage of Nations* / M.E. Porter. – New York: Free Press, 1990. – P.71-91.
513. Popper K. *The Poverty of Historicism* / K. Popper. - Routledge edition, 1994. - 166 p.
514. Quality of life: An approach integrating opportunities, human needs, and subjective well-being / R. Costanza, B. Fisher, S. Ali and others // *Ecological Economics*, 2007. - vol. 61. - issue 2-3. - P. 267-276.
515. Quality of life index: The Economist Intelligence Unit's quality of life index [Electronic resource]. - Access mode: http://www.economist.com/media/pdf/QUALITY_OF_LIFE.pdf
516. Radermacher W. Measuring prosperity and quality of life / W. Radermacher // Keynote Speech at the Austrian Federal Ministry of Finance in Vienna, May 2010 [Electronic resource]. - Access mode: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/gdp_and_beyond/documents/wr_speech.pdf
517. Rastogi P. Time Path of Total Society System. The Case of US Society 1951-1972 / P. Rastogi // *Simulation*, 1972. - № 1
518. *Reshaping the international order: A Report to the Club of Rome* / J. Tinbergen (coordinator) RIO Report. - New York: E.P. Dutton, 1976. – 325 p.
519. Rifkin J. *The Zero Marginal Cost Society: The Internet of Things, the Collaborative Commons, and the Eclipse of Capitalism* / J. Rifkin. - N. Y.: Palgrave Macmillan, 2014. - 356 p.
520. Rodríguez-Pose A. Can Policy Make Us Happier? Individual characteristics, socio-economic factors, and life satisfaction in Central and Eastern Europe / A. Rodríguez-Pose, K. Maslauskaitė // *Bruges European Economic Research Papers*, 22 / 2011. – 40 p.
521. Rogers C.R. Toward a science of the person / C.R. Rogers // In T. Wann (Ed.). *Behaviorism and phenomenology: Contrasting bases for modern psychology*. - Chicago: University of Chicago Press, 1964. - P. 109-140.

522. Rogowski R. Inequality and Institutions: What Theory, History, and (Some) Data Tell Us? / R. Rogowski, D. MacRae // APSA, 2004. - 18 August. – 32 p.

523. Second European Quality of Life Survey. Overview / European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2009/02/en/2/EF0902EN.pdf> 18

524. Sen A. Capability and Well-Being / A. Sen // The Quality of Life / M. Nussbaum, A. Sen (eds.) - NY: Clarendon Press, 1993. - P. 30-53.

525. Social Institutions // Encyclopedia of Quality of Life Research [Electronic resource]. - Access mode: www.soz.univie.ac.at/./Social_Institutions_in_Encyclopedia_of_Quality_of_Life_Research.pdf

526. Soysa I. Informal institutions and Development – what do we know and what can we do? / I. Soysa, J. Jütting // OECD Development centre, international seminar. Network on Governance. – Paris, 2006. – 16 p.

527. Schultz T.W. Capital Formation by Education / T.W. Schultz // Journal of political economy. - Chicago: Univ. Press, 1960. - Vol. 68. - № 6. - P. 571-583.

528. Technical notes. Human Development Report 2014. Sustaining Human Progress: Reducing Vulnerabilities and Building Resilience [Electronic resource]. - Access mode: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr14_technical_notes.pdf

529. Technical notes. Human development report 2015. Work for Human Development [Electronic resource]. - Access mode: http://hdr.undp.org/sites/default/files/hdr2015_technical_notes.pdf.

530. The Global Competitiveness Report 2011-2012 [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.weforum.org/reports/global-competitiveness-report-2011-2012>

531. The Global Competitiveness Report 2013-2014 [Electronic resource]. - Access mode: http://www3.weforum.org/docs/WEF_GlobalCompetitivenessReport_2013-14.pdf

532. The Global Competitiveness Report 2014-2015 [Electronic resource]. - Access mode: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-report-2014-2015/economies/#economy=UKR>

533. The Global Competitiveness Report 2015–2016 // World Economic Forum. - Cologny-Geneva, 2015. - 403 p.

534. The Global Competitiveness Index 2015-2016 [Electronic resource]. - Access mode: <http://widgets.weforum.org/global-competitiveness-report-2015/>

535. The Global Innovation Index 2015 Effective Innovation Policies for Development / S. Dutta, B. Lanvin, S. Wunsch-Vincent (Eds). – Fontainebleau-Ithaca-Geneva: Cornell University, INSEAD, WIPO, 2015. – 453 p.
536. The Limits to Growth: A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind / D.H. Meadows, D.L. Meadows Et al. - NY.: Universe Books, 1972. - 211 p.
537. The Logistics Performance Index [Electronic resource]. - Access mode: <http://lpi.worldbank.org/international/scorecard>
538. The OECD List of Social Indicators / Organization for Economic Cooperation and Development. – Paris: OECD, 1982. – 131 p.
539. The 2014 Environmental Performance Index [Electronic resource]. - Access mode: <http://gtmarket.ru/ratings/environmental-performance-index/info>
540. Toward the Year 2000. World in Progress / Ed. by D. Bell. - Boston, 1968. - 378 p.
541. Tracking the Ecological Overshoot of the Human Economy / Mathis Wackernagel et al // Proceedings of the National Academy of Sciences, 2002, 9 July. - P. 66-71.
542. 2014 Quality of living world city rankings [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.mercer.com/newsroom/2014-quality-of-living-survey.html>
543. Vilson G. Quality of Life in the United States / G. Vilson. – N.Y., 1974. – 185 p.
544. Weber M. Economy and Society / M. Weber. - Vol. I. – Berkeley: University of California Press, 1978. - P. 63–211.
545. Weber M. The Theory of Social and Economic Organization / M. Weber. - N.Y.: Free Press, 2009. – 448 p.
546. Weick K.E. The social psychology of organizing / K.E. Weick. – N.Y.: Addison-Wesley Pub. Co., 1979 – 294 p.
547. Well-being [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.ejolt.org/2012/12/well-being/>
548. Where to Find the World's Best Quality of Life in 2011 // International living [Electronic resource]. - Access mode: <http://internationalliving.com/articles/quality-of-life-2011/>
549. Whitman G. Against the New Paternalism. Internalities and the Economics of Self-Control / G. Whitman // Policy Analysis. - 2006. - № 563. - P. 1-16.

550. Wilkinson R.G. Income Inequality and Social Dysfunction / R.G.
Wilkinson, K.E. Pickett [Electronic resource]. - Access mode:
<http://www.louischauvel.org/Wilkinson12.pdf>